THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 5, 1984 Nr. 3

„Aušra" Nr. 32(72)

Apie lietuvių padėtį Baltarusijos respublikoje

(Tęsinys)

Čia norisi priminti, kad iki II Pasaulinio karo pabaigos Baltarusija lietuvių buvo vadinama Gudija ir jos gyventojai — gudais. Pavadinimą „baltarusis" retai kas pavartodavo. Net tarybinėje lietuvių spaudoje 1940-1941 m. Baltarusija oficialiai buvo vadinama Gudijos TSR. Baltarusio vardas įvestas po II Pasaulinio karo, ir jo griežtai laikomasi. Motyvuojama tuo, kad žodis gudas turįs niekinamos reikšmės. Tas netiesa. Pats žodis gudas nėra niekinamas ir jokio niekinimo neužsitarnavo. Lietuviai gudais vadina ne tik baltarusius, bet ir pačius rusus (plg. A. Baranausko: „Kad tu, gude, nesulauktum..."). O žodis gudas yra kilęs iš gotų pavadinimo (vardo). Gotų kalboje žodžio „gotas" tikras pirmykštis pavadinimas buvo „gudas", kuris vėliau teko rytų slavams. Mat gotai germanų tauta, buvo atsikraustę į Krymą ir pietinę Rusiją. Kai jie ten išnyko, tai ir vėliau visus savo rytų kaimynus baltai tebevadino gudais. Panašiai ir žodis rusas yra skandinaviškos kilmės. Turi dabar ar neturi žodis gudas niekinamos reikšmės, ne tas svarbu. Keitimui lietuvių kalboje žodžio gudas į baltarusį turbūt buvo kitas motyvas. Mat „baltarusis" primena rusą, tik „baltą". Panašiai norima primesti ukrainiečiams pavadinimą mažarusis, nes egzistuoja didžiarusiai, Maskvos imperijos rusai.

Kad žodis „gudas" kartais gali turėti niekinamos reikšmės, dėl to nesiginčysime, tai priklauso nuo pačių gudų gyvenimo būdo ir elgesio. Juk, sakysime, dabar Afganistane ir žodis „rusas" turi niekinamos reikšmės ir net vartojamas kaip keiksmažodis.

Oficialaus BTSR pavadinimo lietuvių tarybinėje spaudoje dabar nepakeisime. Lai jis ten būna. Bet pavadinimo „Baltarusijos lietuviai" reiktų vengti, jį keisti kuo kitu. BTSR gyvenančius lietuvius galima vadinti BALGA ruožo lietuviais. Panašiai kaip Lenkijos šiaurės rytų dalyje gyvenančius lietuvius vadiname Seinų-Suvalkų krašto lietuviais.

Rytų ir Pietų Lietuvoje lietuvių gyvenamos vietovės susikaupę ne aplink vieną ar du didesnius miestus, bet apie penkis (Breslaują, Ašmeną, Lydą, Gardiną, Augustavą). Iš šių miestų vardų pirmųjų raidžių susidaro žodis BALGA. Dabar yra priimta įvairių objektų (teritorijų, įstaigų ir t.t.) pavadinimus trumpinti, žymint juos pirmosiomis raidėmis.

Pvz., LTSR, ELTA, VISI (Vilniaus inžinerinis statybos institutas). Galima BTSR lietuvius vadinti ir BVK (buvusio Vilniaus krašto) lietuviais.

Pavadinimas „Baltarusijos lietuviai" yra okupanto primestas tikslu užtrinti Lietuvos vardą minėtame BALGOS ruože. O ten yra Lietuva, ne Baltarusija. Vartodami pavadinimą „Baltarusijos lietuviai" mes patys pripažįstame, kad BALGOS ruože jau yra Baltarusija. Nesiskubinkime pripažinti! Rusai Lietuvą pavadino „Šiaurės Vakarų kraštu", ir tas pavadinimas nuėjo į istoriją. Tikime, kad taip bus ir su Rytų Lietuvos pavadinimu „Baltarusija". Ten esą lietuviai gyvena ne Baltarusijoje, o Lietuvoje. Taip pat ten gyveną sugudėję ar sulenkėję lietuviai ir naujai atsikėlę gudai bei kiti gyventojai irgi gyvena Lietuvoje, ne Baltarusijoje. Baltarusių (gudų) tėvynė yra apie Minską ir toliau, o etnografinėje Lietuvoje Baltarusijos nėra.

Be to, Baltarusijos TSR pavadinimas, lygiai kaip ir Lietuvos TSR pavadinimas tėra administracinis terminas, neturįs realios reikšmės. Sovietų terminologijoje žodis respublika teturi tiek reikšmės, kiek caro laikais gubernija. Maskva galėtų ir Lietuvos TSR pavadinti „Lietuvos gubernija", ir tas atitiktų dabartinę realinę padėtį.

Ir pats šio leidinio pavadinimas „Apie lietuvių padėtį Baltarusijos respublikoje" yra nevykęs. Jį reikėtų pakeisti, bent pridedant TSR, arba žodį „respublikoje" rašyti kabutėse.

A. Galindas

Redakcija sutinka su autoriaus samprotavimais. Bet norėdami išlaikyti leidinio tęstinumą ir tikėdamiesi, kad Baltarusija kuomet nors bus tikra respublika (valstybė), pavadinimo kol kas nekeičiame.

(Bus daugiau)

Vatikano pašto ženklų serija

Roma. — Vatikano valstybės filatelijos biuras pirmadienį paskelbė sąrašą pašto ženklų, kurie bus išleisti 1984 m. Sąraše minimos penkios naujos pašto ženklų serijos, jų tarpe speciali serija, skirta paminėti penkių šimtų metų sukakčiai nuo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties. Šv. Kazimierui skirta Vatikano pašto ženklų serija bus išleista kovo mėnesio pradžioje. Ženklų projektą sukūrė lietuvis dailininkas Romas Viesulas, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Tai bus jau antra Lietuvos globėjui šv. Kazimierui skirta Vatikano pašto ženklų serija. Lygiai prieš dvidešimt penkerius metus — 1958 m. — buvo išleisti du šv. Kazimiero pašto ženklai Lietuvos Globėjo gimimo penkių šimtų metų sukakčiai atžymėti.

— Kambodijoje Vietnamo kariuomenė pradėjo didesnį puolimą prieš sukilėlių jėgas prie Tailandijos sienos. Tailandija paskelbė armijoje įtempties padėtį. Kai kur artilerijos sviediniai krito į Tailandijos teritoriją.

Baptistų kun. Jesse Jackson, paskelbęs kandidatūrą į JAV prezidento vietą, ir Sirijos prezidentas Hafez al Assad draugiškai atsisveikino Damaske. Sirijos vyriausybė paleido į nelaisvę paimtą JAV karo laivyno lakūną navigatorių leit. Goodmaną. Jis grįžo į Ameriką laimingas. Dar laimingesnis grįžo kandidatas Jackson, kuriam pavyko paveikti Assadą paleisti belaisvį.

Grenados vadams gresia teismas

St. George's. — Grenados vyriausybei, kuri oficialiai pasivadino patariamaja taryba, nemalonumų sukelia iš JAV kariuomenės paveldėti kaliniai. Jų yra apie 30. Kaliniai sėdi jau du mėnesius ir dar nėra patraukti į teismo atsakomybę. Pradžioje buvo skelbiama, kad kaliniai laikomi jų pačių apsaugai nuo minios keršto. Tai daugiausia buvusių revoliucinių vyriausybių nariai ir kariuomenės vadai.

Tarp suimtų yra buvęs vicepremjeras Bernard Coard ir jo žmona. Kalinamas generolas Hudson Austin, kuris vadovavo perversmui, kuriame žuvo spalio 19 d. paskutinis Grenados premjeras Maurice Bishop. Po jo mirties po šešių dienų išsikėlė JAV kariuomenė.

Grenados patariamosios tarybos pirmininkas Nicholas Brathwaite pasakė spaudai, kad kalėjime laikomi asmenys nėra politiniai kaliniai. Jiems ruošiamos bylos už įvairius kitus nusikaltimus. Kai kurie bus teisiami už žmogžudystes, nes nauja revoliucinė chunta, perimdama valdžią, nušovė ne tik premjerą Bishopą, bet ir 15 kitų pareigūnų, bei iššaudė apie 100 nekaltų Grenados piliečių, susirinkusių stebėti perversmo.

Minėto radikalaus marksisto Coard šeima kreipėsi į buvusį JAV valstybės prokurorą Ramsey Clark, prašydama jį ginti Coardą. Clark du kartus bandė vykti į Grenadą pasimatyti su suimtuoju, tačiau jam nebuvo leista. Salą lankė ir juodieji JAV Kongreso atstovai, „Black Caucus" nariai. Jie irgi negavo leidimo susitikti su Coardu.

Grenados politiniais kaliniais rūpinasi suimto buvusio informacijos ministerio McBarnette brolis. Jis papasakojo reporteriams, kad kai kurie suimtieji jau palcisti, tačiau tie, kurie buvo partijos centro komitete ar karinėje komisijoje gali būti kaltinami perversmo žudymais. Kada minia išvadavo perversmininkų suimtą premjerą Bishopą, kareiviai ėmė šaudyti į minią. Grenadoje net nežinoma, kiek žmonių iš tiesų žuvo, nes ne visų dingusių kūnai buvo rasti.

Riaušės Tunise

Tunis. — Tuniso vyriausybei švenčiant 50 metų nuo valdančios partijos įsteigimo, Gafsa mieste kilo gyventojų riaušės. Nuo Naujųjų metų Tunise buvo pabranginta duona ir kiti maisto produktai. Demonstracijos greit išėjo iš ribų, prasidėjo krautuvių plėšimai, pastatų deginimas. Policija nušovė 25 žmones. Kai kurie pareigūnai kaltina kaimyninę Libiją, kuri sukursčiusi „nerimtus elementus".

Audra Estijoje

Maskva. — Naujųjų Metų dieną didelė audra nusiaubė Estijos šiaurinius pakraščius ir Leningrado miestą. Vėjai nutraukė elektros linijas, daug žemesnių vietų buvo apsemtos, sustabdytas susisiekimas. Pakilo Nevos upė, padaryta daug nuostolių, vanduo greit nuslūgo, prasidėjo valymo darbai. Vėjai Estijoje siekė 75 m. per val.

Pirmoji Šiaurinės Airijos auka

Belfastas. — Airių respublikos armija pasigyrė, kad šiais metais jau buvo nušautas britų karo mašinos narys, Šiaurinės Airijos pagalbinės policijos tarnautojas, 25 m. amžiaus Gregory Elliot.

Belfasto policija paskelbė, kad pernai teroristai nušovė 75 žmones, kada 1982 metais žuvo 97.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Angola pasiskundė, kad jos teritorijoje veikia apie 10,000 Pietų Afrikos kareivių, kurie puola keturis miestus pietinėje Angolos dalyje. P. Afrikos karinė vadovybė pripažino, kad karo veiksmuose žuvo 9 balti ir 5 juodi kareiviai.

— Komunistinės Kinijos premjeras Zhao ateinančią savaitę atvyks į Ameriką. Jis pasakė spaudai, kad Kinija nesiekia jokių naujų sutarčių, tik laukia, kad JAV laikytųsi anksčiau padarytų susitarimų. Amerikos-Kinijos santykiuose padaryta didelė pažanga, pasakė premjeras.

— Pietų Afrikos teismas nubaudė jūrų laivyno karininką, išaiškintą sovietų šnipą, kalėti iki gyvos galvos. Jo žmona šveicarė gavo 10 metų kalėjimo.

— Nigerijos karinė taryba buvo praplėsta iš 14 iki 19 narių. Taryba paskyrė karininkus 19-kos provincijų gubernatoriais. Perversme vienas karininkas gen. Bako žuvo. Jo batalionas susikirto su prezidento Shagari sargyba.

— Britų policija suėmė šešias moteris, kurios demonstravo už taiką prie JAV karinės aviacijos bazės.

— Britanijos karalienė paskelbė Naujųjų Metų proga „garbės sąrašą", kuriame skelbiami keturi nauji lordai, 34 baronai. Įvairiais medaliais ir garbės titulais apdovanota daugiau 1000 žmonių: politikų, biznierių, aktorių, sportininkų, rašytojų.

— Libano kariuomenės dezertyras, tarnavęs Izraelio interesams majoras Saad Haddad, 46 m. paguldytas Haifos ligoninėje su odos vėžio liga.

— Tailandija ir Malaizija bendromis jėgomis pradėjo pulti komunistų slėptuves prie abiejų valstybių sienos. Čia veikia Malaizijos komunistų partijos jėgos.

— Pakistano prezidento įstaiga paskelbė, kad Pakistane ateinančių metų rudenį įvyks rinkimai.

Irakas prarado du lėktuvus

Bagdadas. — Irakas pasigyrė, kad jo aviacijos ir jūrų jėgos puolė Persų jūroje Irano laivų konvojų ir penkis laivus nuskandino, numušė vieną Irano helikopterį, tačiau prarado du lėktuvus. Irano pranešimuose kalbama apie Irako lėktuvų sunaikinimą ir Irako raketų bazei padarytą žalą.

Ragina nugalėti pasaulyje badą

New Yorkas. — Apie 100 žinomų amerikiečių, jų tarpe buvę prezidentai: Gerald Ford ir Jimmy Carter pasirašė atsišaukimą į valstybių galvas ir Jungtines Tautas. „Impact on Hunger" organizacija primena pasaulio vadams, kad prieš 10 metų Romoje įvyko Pasaulio Maisto konferencija. Čia buvo nutarta, kad pasaulyje iki 1984 metų bus panaikintas badas, niekur žmonės nebus kankinami alkio. Dabar paaiškėjo, kad šie metai atneš badavimo kančias šimtams milijonų žmonių, ypač sausros nusiaubtose Afrikos valstybėse.

Ok. Lietuvoje mirė poetas A. Miškinis

Vilnius. — Iš ok. Lietuvos atėjo žinia, kad ten gruodžio 16 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė žymus vyresniosios kartos kūrėjas: poetas, prozininkas ir vertėjas Antanas Miškinis. Jis gimė 1905 m. sausio 29 d. Juknėnų km., Utenos apskrity. Baigė VDU humanitarinius mokslus, mokytojavo Kauno gimnazijose, dirbo Kauno radijofone.

A. Miškinis dalyvavo rašytojų draugijos veikloje, įsteigė laikraštį „Literatūros naujienos". Eilėraščius pradėjo spausdinti 1925 m. Parašė poezijos knygas: „Balta paukštė", 1928, „Varnos prie plento", 1935, „Keturi miestai", 1938.

Rašytojas 1977 m. parašė „Žaliaduonių geguže", už šią prozos kūrybą autoriui paskirta Žemaitės premija. Į lietuvių kalbą Miškinis yra išvertęs Šekspyro dramų, Puškino, Lermontovo, Slovackio ir kt. kūrinių.

Didelį pasisekimą turėjo poeto paskutinis eilėraščių rinkinys „Klevai prie kelio". Autoriui suteikta 1983 m. valstybinė premija. Poetas Antanas Miškinis palaidotas Antakalnio kapinėse gruodžio 20 d.

Vilniaus „Tiesa" pripažįsta, kad geriausieji Miškinio kūriniai įėjo į klasikinį lietuvių literatūros fondą, iš jų mokėsi ir mokysis tauraus paprastumo ir nuoširdumo ne viena jaunųjų poetų karta. Poeto ikitarybinėje lyrikoje ryškus lietuvių kaimo poetizavimas, valstiečio buities ir etikos priešpastatymas buržuazijos dvasiniam skurdui. A. Miškinis pratęsė ir praturtino demokratines mūsų literatūros tradicijas, išsaugojo liaudies jautrumą socialiniams gyvenimo reiškiniams, rašo „Tiesa". Laikraštis nemini, kad poetas A. Miškinis buvo bolševikų suimtas, nuteistas ir ištremtas į Sibirą, iš kur grįžo tik 1956 m.

Reaganas peržiūri politiką Libane

Washingtonas. — Vakar prezidentas Reaganas priėmė Baltuosiuose Rūmuose Sirijos paleistą aviacijos karininką leit. R. Goodman ir jo išvaduotoją kun. Jesse Jackson. Antradienį prezidentas išreiškė Jacksonui savo padėką už jo iniciatyvą. Kartu prezidentas padėkojo ir Sirijos prezidentui Assadui. Šio aviacijos karininko paleidimas sudaro sąlygas deryboms dėl taikos Libane ir duoda vilties, kad iš Libano bus išvežtos svetimos kariuomenės, pasakė prezidentas.

Prez. Reaganas antradienį vėl išsiuntė specialų pasiuntinį Rumsfeldą į Viduriniuosius Rytus naujų pasitarimų rundui.

Washingtone demokratų partijos vadai Kongrese svarsto padėtį Libane ir pasisako už Amerikos marinų ištraukimą. Anksčiau Kongresas buvo davęs 18 mėnesių laikyti Libane JAV kariuomenę. Dabar svarstoma tą laiką sumažinti. Už greitą marinų išvežimą pasisakė ir senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas sen. Charles Percy, kuris rugsėjo mėn. stipriai rėmė kariuomenės laikymą Libane.

Pasaulio spauda plačiai nagrinėja Amerikos įsivėlimą Libane. Jordano laikraštis „Sawt al Shaab" rašo, kad Amerikos puolimai išstato į pavojų ne tik Viduriniųjų Rytų taiką, bet ir viso pasaulio taiką. Izraelio „Yediot Achronot" rašo, kad Libano įvykiai priklauso nuo sovietų, nes jie ten kovoja prieš Ameriką naudodami sirus, kaip patrankų mėsą. Prancūzijos „Le Monde" tvirtina, kad prezidentas Reaganas įsakydamas panaudoti jėgą Libane sukomplikavo Libano susitaikinimo procesą ir sumažino taikos viltis. Italijos „Corriere della Sera" rašo: „Reikia pasirinkti arba pasitraukimą, arba įsivėlimą į politiką, kurios mes nenorėjome ir kurioje mūsų kareiviai atsidūrė pavojuje". Hong Kongo „Standard" rašo: „Kol nėra per vėlu Reagano administracija turi persvarstyti savo Libano įsivėlimą ir turi pasitraukti". Brazilijos konservatorių „O Estado de S. Paulo" tvirtina, kad jei Amerika iš Libano pasitrauks, sovietai laimės hegemoniją visame rajone per Siriją.

— Turkija gavo iš JAV 138 mil. dol. karinės ir ekonominės paramos.

Kovos Libane

Beirutas. — Izraelio kovos lėktuvai puolė Libane palestiniečių kariuomenės bazę prie Bhandouno miesto. Susprogdintas palestiniečių vado Abu Mussa štabas ir amunicijos sandėlys. Tai keršto veiksmai už palestiniečių partizanų veiklą okupuotoje Libano srityje. Izraelio kariuomenės vadovybė paskelbė, jog praėjusiais metais pietiniame Libane žuvo 73 izraeliečiai ir 261 buvo sužeistas. Šiame skaičiuje yra ir savižudžio atakos lapkričio 4 Tiro mieste aukos.

Šiauriniame Libano mieste Tripolyje vyksta kovos tarp dviejų arabų grupių: Raudonųjų riterių ir Islamo vienybės milicijų.

Vilniaus jaunimas apie atomo ginklus

Vilnius. — Kolonistų laikraštis „Sovieckaja Litva" lapkričio 5 rašė apie sovietų piliečių klaidingą žvilgsnį į Europos branduolinių ginklų problemą. Laikraštis cituoja vieną jauną darbininką, kuris pasakė: „Amerikiečiai irgi žmonės ir jie irgi turi baimės jausmus. Jie bijo mūsų atominių bombų, todėl jie irgi ginkluojasi".

„Sovieckaja Litva" rašo, kad tokios pastabos yra dažnos tarp „mūsų piliečių", kurie giriasi, kad jie nesidomi politika. Laikraštis ragina imtis „ideologinio auklėjimo", kad jaunimas suprastų, jog sovietų atominiai ginklai yra skirti tik gynybos tikslams, o priešingai — Amerikos ginklai siekia imperialistinių tikslų.

KALENDORIUS

Sausio 5 d.: Jonas Nuem., Emilija, Vytautas, Gedutė.

Sausio 6 d.: Melanijus, Makra, Arūnas, Ginda.

Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:33.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 l.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

Chicagos pirmaujantieji vyčiai: Vincas Samoška, dr. Leonas Kriaučeliūnas, konsulė Juozapina Daužvardienė, kun. Antanas Zakarauskas, Irena Sankutė ir Algirdas Brazis.
Nuotr. G. Janulos

APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE

Amerikos Vidurio apygardos vyčių suvažiavimas įvyko Chicagoje gruodžio 12 d. Pirmininkavo Algirdas Brazis. Buvo išklausyti pranešimai apie atliktus darbus.

Apie organizacijos narių skaičiaus didėjimą kalbėjo Eleonora Kasputienė. Ji kasmet organizuoja naujų narių verbavimo vajų ir liepos mėn. vvkstančioje apygardos gegužinėje įteikia dovanas labiausiai tame vajuje pasižymėjusiems. Taip būsią ir 1984 metais.

Adelė Gabalienė pranešė apie senjorų kuopos veiklą. Vasarą jie suruošė gegužinę, rudenį — organizacijos įsteigimo 70 metų sukakties minėjimą. Ruošia kūčias. Šie renginiai duoda pelno, iš kurio jau beveik tūkstantis dolerių paskirta vyčių salės išlaikymui.

Apygardos valdybos iždininkės Irenos Sankutės pranešimas buvo trumpas ir išsamus. Ji priminė, kad Kalėdų proga savo aukomis turėtume paremti "Vytį". Perskaitė konsulės J. Daužvardienės padėką, kad vyčiai jos neužmiršta.

Pakėlimų komiteto pirmininkė Rūta Dagienė savo pranešimą atsiuntė raštu. Į aukštesnius laipsnius vyčiai būsią keliami per Šv. Kazimiero šventę, kuri bus kovo 11-tą Gary mieste. Lietuvių parapijos klebonu ten yra kun. Ignas Urbonas.

Raštu savo pranešimus atsiuntė ir 15-ta Cicero vyčių kuopa, bei choro pirmininkė Sabina Klatt. 14-ta kuopa esanti gyva, susirinkimai daromi, minėjimai organizuojami. Neseniai buvęs suruoštas pagerbimas dr. Atkočiūnui, vyčiui ir liet. organizacijų veikėjui. Vyčių choras dažnai kviečiamas dainuoti šventėse ir minėjimuose.

Apie reikalą dalyvauti amerikiečių spaudoje kalbėjo Rūta Kazlauskienė. Turime rašyti apie Lietuvą, kaip ten kankinami žmonės už tikėjimą. Pasaulis turi žinoti, ką rusai daro Lietuvoje.

Salės reikalais kalbėjo Algirdas Brazis, Aleksandras Mockus, Albertas Zakarka ir Klementas Vidžius. Buvo prisiminta salės išlaikymui paremti neseniai suruošta kavutė ir tie, kurie ta proga didelėmis pinigų sumomis šį reikalą parėmė. Toje kavutėje negalėję dalyvauti Stefanija ir Antanas Jonučiai nemažą auką vyčių salės išlaikymui įteikė šiame suvažiavime. Salės globėjų tarybos pirmininku vėl išrinktas Aleksandras Mockus, o iždininku Albertas Zakarka. Salės vedėju pasilieka Klementas Vidžius.

Vyčių seimui rengti komiteto narė Marija Kinčiuvienė pranešė, kad šiemet seimas būsiąs rugpiūčio 22 — 26 dienomis Conrad Hilton viešbutyje Chicagoje. Jau užsakytas laivas paplaukioti po Michigano ežerą. Seimo dalyviams bus sudaryta galimybė apžiūrėti miestą.

Aptartas apygardos ruošiamas "Lietuvos Atsiminimų" banketas, kuris bus vasario 5 dieną Martinique salėje. Bankete bus pagerbtos Šv. Kazimiero seserys, už jų didelį darbą lietuvių vaikų mokslinime. Banketo rengimo komiteto pirmininke yra Marija Rudienė, o programos vedėju bus kun. Antanas Zakarauskas.

Suvažiavimą baigiant buvo pasimelsta už neseniai mirusios Kazimieros Petrulienės sielą. Maldą pravedė apygardos dvasios vadas kun. Antanas Zakarauskas. Suvažiavime dalyvavo ir kitas dvasios vadas — kun. Fabijonas Kereilis. Jis pravedė maldą suvažiavimą pradedant.

Posėdžiui pasibaigus buvo kalėdinės vaišės.

E. Pakalniškienė

LIETUVOS REIKALŲ BIULETENIS

Lietuvos vyčių organizacijos Lietuvos reikalų komitetas leidžia biuletenį. Redaguoja Bronė Avižaitė. Išeina kartą mėnesyje. Yra siuntinėjamas vyčiams ir lietuviškoms organizacijoms bei jų vadams pageidaujantiems jį skaityti. Siuntinėjamas ir asmenims, parėmusiems tą biuletenį pinigine auka (metinė penkių dolerių auka pageidaujama apmokėjimui spausdinimo ir siuntinėjimo išlaidoms). Biuletenis siuntinėjamas ir kuopų bei apygardų Lietuvos reikalų komitetų pirmininkams. Reikia pastebėti, kad jis nėra paprastas žinių laikraštukas, bet biuletenis, iš gavėjo reikalaująs veiklos. Jis kreipiasi pirmoje vietoje į vyčius ir vyčių organizacijai prijaučiančius. Jis nėra platinamas visiems. Išsiuntinėjama daugiau 200 egz. kiekvieno numerio. Gavėjų sąrašas yra nuolat peržiūrimas ir keičiamas.

J. S.

LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Pasaulio laisvųjų latvių dainų šventė, kaip skelbia laikraštis "Latvija" lapkričio 28 d. numeryje, įvyks Miunsteryje, Vokietijoje, 1984 metais nuo liepos 31 d., iki rugpiūčio 5 dienos. Dainų dienų programa dar nepaskelbta, ji tebėra "vystymosi stadijoje".

T.

DETROITO ŽINIOS

BENDROS KŪČIOS

Švento Antano parapijos jaukios salės gale stovėjo gražiai papuošta Kalėdų eglutė, stalai padengti baltomis staltiesėmis, ant kurių stovėjo įmerktos į stiklines gėlių puokštės, sklido muzikos ir kalėdinių giesmių garsai.

Prieš pradedant kūčių vakarienę „Švyturio" jūrų šaulių kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas pranešė: „Šiandien, t.y. gruodžio 24 d., 3:30 v.r. Romoje mirė Lietuvos ministeris ir Diplomatų šefas Stasys Lozoraitis, sulaukęs 85 metų amžiaus". Pranešęs paprašė atsistojimu ir tylos minute jį pagerbti. Pagerbus Stasį Lozoraitį, pasveikino į kūčių vakarienę atvykusius šaulius ir svečius sakydamas, kad Kūčios ir Kalėdos yra tradicinė šeimos šventė į kurią gyvendami Lietuvoje visi stengdavomės parvykti į namus ir jas ten atšvęsti. Šiandieną tos Kūčios mums liko gražiausias prisiminimas. Dabar lietuviai ir mūsų šeimos daugumoje yra išblaškytos po visą pasaulį ir tas šventes švęsti šeimoje nėra įmanoma. Šauliai šių švenčių metu jungiasi į vieną didelę šeimą ir jau kelinti metai iš eilės rengia bendras kūčias, kuriose mes ne tik pavalgome kūčių vakarienę, bet susėdę prie stalų prisimename savo tėvynę Lietuvą, joje paliktus ir vergiją nešančius brolius, seseris, Sibiran išvežtuosius ir psichinėse ligoninėse kankinamus. Lauždami Kalėdų plotkelę savo mintimis skrendame į Lietuvą ir prisimename švęstas ten šventes.

Baigęs žodį pakvietė kuopos kapelioną kun. Kazimierą Simaitį ir St. Butkaus šaulių kuopos pirmininką Vincą Tamošiūną uždegti dvi žvakutes. Viena žvakutė uždegta už žuvusius Lietuvoje kūrėjus-savanorius, partizanus, kurie savo gyvybe atkovojo Lietuvai laisvę. Antra žvakutė buvo uždegta už tuos, kurie dabar kovoja dėl jos laisvės, kenčia koncentracijos stovyklose ar kankinami psichiatrinėse ligoninėse. Sukalbėjus kun. K. Simaičiui maldą, plotkelių laužymu pradėjome Kūčių vakarienę. Kun. K. Simaitis išdalinęs plotkeles, ėjo ir pats su kiekvienu laužė plotkelę ir linkėjo linksmų švenčių. Laužėme plotkeles ir tarp savęs linkėdami vieni kitiems linksmų švenčių.

Kūčios savo maisto patiekalais buvo gausios ir susidėjo daugiausia iš Lietuvoje vartojamų patiekalų. Nors ten buvo viskas skanu, bet rengimų vadovas Petras Buksnis pavaišino ir skaniu vynu.

Kun. K. Simaitis, kūčių vakarienės metu nukėlė mus į Kristaus gimimo laikotarpį ir papasakojo tos dienos įvykius.

St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas V. Tamošiūnas papasakojo apie švenčiamas Lietuvoje Kūčias — Kalėdas ir daromais su tomis šventėmis surištais įvairiais burtais ir prietarais.

Su šventėmis atsilankiusius pasveikino Šv. Antano parapijos aukų rinkimo pirmininkas Juozas Kinčius ir kuopos šaulys Kl. Urbšaitis.

Kuopos moterų sekcijos vadovė Angelė Buksnienė padėkojo kun. K. Simaičiui, visiems ir visoms į šias kūčias atsilankiusiems. Prisiminė mirusius Petrą Bliūdžių ir Adolfą Armalį, kurie buvo nuolatiniai rengiamų kūčių lankytojai. Padėkojo savo padėjėjoms Stefanijai Paulikienei ir Sofijai Sirutienei ir talkininkėms, Gracei Valiukėnienei, Agotai Bražaitienei, Marijai Kinčienei ir Onai Kašelienei, palinkėjusi linksmų švenčių paskaitė šventėms pritaikytą Maironio eilėraštį.

Kuopos pirmininkas Br. Valiukėnas padėkojo sekcijos vadovei, jos padėjėjoms ir talkininkėms, už šių kūčių paruošimą, o šauliams ir svečiams už atsilankymą, palinkėjo visiems linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

BERNELIŲ MIŠIOS

12 val. Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir kun. Kazimieras Simaitis pašventino prakartėlę. Prakartėlė ir gėlėmis papuošta bažnyčia darė gražų vaizdą. Po pašventinimo prakartėlės parapiečių intencija koncelebravo Šv. Mišias. Mišių metu kalėdines giesmes giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Šližio.

Esant dideliems šalčiams ir slidiems keliams, dalyvių skaičius bažnyčioje nebuvo gausus. Vieni jų buvo palikę po kūčių, o kiti vėliau atvyko iš namų. Klebonas padėkojo už sveikinimus ir dovanas ir palinkėjo visiems linksmų Kalėdų švenčių. Mišių metu ir mes vieni kitiems linkėjome linksmų švenčių.

Susirinkimas

SLA 352 kuopos metinis visuotinas narių susirinkimas įvyks 1984 m. sausio 8 d. 12 val. Šv. Antano parapijos mokyklos klasėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti

A. Gr.

TRUMPAI

Šv. Kazimiero jubiliejaus minėjimo reikalais gruodžio 15 d. posėdžiavo visų trijų lietuviškų parapijų, esančių Detroite ir jo apylinkėje, atstovai ir priėjo prie vieningos nuomonės, jog 1984 m. kovo 4 d., sekmadienį, kiekviena parapija religinį minėjimą ruošia per pamaldas savoje bažnyčioje. Šv. Kazimiero akademiją yra numatyta suruošti balandžio 1 d., sekmadienį, Kultūros centre, prie Dievo Apvaizdos bažnyčios, Southfield, Mich. Suprantama, kad akademijoje dalyvauja visos trys parapijos. Apie akademiją tiksliau bus pranešta, kai bus susitarta su prelegentu ir su meniniais vienetais.

Klaipėdos krašto atvadavimo sukakties minėjimą šiais metais ruošia "Švyturio" jūros šaulių kuopa, kuriai vadovauja Bronius Valiukėnas. Minėjimas pradedamas pamaldomis Šv. Antano bažnyčioje 10 val.30 min. ir po pamaldų akademija parapijos salėje. Paskaitą skaitys rašyt. Vytautas Alantas, o meninę programą atliks Detroito moterų vokalinis kvartetas. Minėjimas įvyks sausio 15 d.

S. Sližys

POSĖDŽIAVO PLB VISUOMENINIŲ REIKALŲ KOMISIJA

Š. m. gruodžio 10 d. New Yorke posėdžiavo naujai PLB valdybos patvirtinta PLB Visuomeninių reikalų komisija. Pirmajam posėdyje dalyvavo visi komisijos nariai: Alg. Gečys (pirm.), Juozas Danys (pirm. pavad.), vicepirmininkai dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Bronius Nemickas ir Gintė Damušytė. Specialiu kvietimu posėdyje svečio teisėmis taip pat dalyvavo JAV LB Visuom. reikl. tarybos pirm. Jonas Urbonas ir JAV LB atstovė "Americans for Due Process" vienete Daiva Kezienė.

Posėdžio metu nutarta stipriai remti Europos Parlamento priimtos rezoliucijos įnešimą į Jungt. Tautų Dekolonizacijos komitetą. Šiuo reikalu bus artimai bendradarbiaujama su BATUNo organizacija ir į akciją bus įjungtos visos PLB priklausančios kraštų bendruomenės. Apgailestauta, kad kai kurie kiti mūsų laisvinimo veiksniai šiuo klausimu dar nėra davę BATUNo planams savo pritarimo. Pritarta Baltų amerikiečių laisvės lygos (BAFL) spaudoje iškeltam siūlymui Pabaltijo valstybėms išrūpinti oficialaus stebėtojo statusą prie Jungt. Tautų. Posėdžio dalyvių pageidauta, kad minimu klausimu pirmiausia būtų suderintos laisvinimo veiksnių, BATUNo ir BAFL nuomonės.

Svarstyta reikalingumas ir svarba užtikrinti ilgalaikį Lietuvos Diplomatinės Tarnybos tęstinumą Kanadoje ir D. Britanijoje. LB pastangoms šiuo klausimu buvus sėkmingomis JAV-se, bus stengiamasi, kad panašaus laimėjimo būtų sulaukta Kanadoje ir D. Britanijoje. PLB ir toliau rūpinsis Lietuvos garbės konsulo Australijai paskyrimo reikalu.

Posėdyje specialus dėmesys buvo skirtas pagalbos teikimui Lietuvos pogrindžiui, sąžinės kaliniams ir jų šeimoms. Konstatuota, kad mūsų laisvinimo veiksniams šioje srityje mažai besidarbuojant, PLB šiam klausimui privalo skirti ypatingą dėmesį.

Nutarta atnaujinti prieš keletą metų ruoštas PLB, JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjungos konferencijas politiniais klausimais. Būsimai politinių studijų konferencijai parinktas New Yorko miestas. Konferencija įvyks ateinantį pavasarį ir joje dėmesys bus skiriamas Europos Parlamento rezoliucijos pravedimui Jungt. Tautose ir tikėjimo persekiojimui Lietuvoje.

Posėdyje detaliai buvo išdiskutuotos PLB valdybos priimtos gairės PLB — VLIKatstovų pasitarimui. Konstatuota svarba siekti šių dviejų institucijų santykių greito išlyginimo. Š. m. gruodžio 17 d. Chicagoje įvykusiame PLB — VLIKo atstovų pasitarime PLB atstovo Visuom. rkl. komisijos nariai dr. K. Ambrozaitis, inž. J. Danys ir inž. A. Gečys.

D. Kezienė ir J. Urbonas painformavo apie jų neseniai turėtus apsilankymus valdžios įstaigose Spec. kvotų įstaigos (OSI) reikalu. Po ilgesnių diskusijų prieita nuomonės, kad iki šiol vykdytą akciją būtina stiprinti ir privalu imtis naujų priemonių OSI bendradarbiavimui su KGB nutraukti. Komisija pritarė surengimui mokslinės konferencijos vokiečių okupacijos laikotarpiui Lietuvoje nušviesti. Šios konferencijos sėkmingumą užtikrintų tuo klausimu mokslinės medžiagos surinkimas iš Vokietijos archyvų. PLB ieškos lėšų kelių mokslininkų pasiuntimui darbuotis Vokietijos archyvuose.

Posėdyje taip pat svarstyta aprūpinimas leidiniais apie Lietuvą Europos, Australijos ir P. Amerikos bibliotekų, steigimas jaunimo politinio darbo internatūrų, klaidų atitaisymas Lietuvą liečiančiuose informaciniuose leidiniuose, JAV LB paruoštų radijo programų anglų kalba panaudojimo galimybės Kanadoje, D. Britanijoje, N. Zelandijoje ir Australijoje, Lietuvos sienų klausimai ir t. t. Posėdis užtruko 6 valandas.

PLB inf.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $50.00 Foreign countries $50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$50.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$50.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$50.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$50.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Žmonės yra taip suakmenėję savo pažiūrose apie kairę ir dešinę, kad užmiršta, jog yra dar kitos kryptys: žemyn ir aukštyn.

Fr. Werfel

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067. arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 o—8 antr. 12—o; penkt. 10—12, 1—o.

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Nešelpkime tų, kurie šelpia sovietus

DOLERINIS GINKLAS — KODĖL JO NEPAVARTOTI?

Prieš šešerius metus JAV žvalgyba (CIA) prognozavo, kad apie 1985 m. pradės smukti sovietų pajėgumas gaminti alyvą ir dujas. Matyti, kad patys sovietai su šia prognoze sutiko, nes jie tuoj pat ėmėsi žygių pagreitintais tempais vystyti savo naftos bei natūraliųjų dujų išteklius.

Tačiau šie suintensyvinto vystymo planai reikalavo technologijos, kurios patys sovietai dar neturėjo. Pavyzdžiui, Tengizo ir Astrachano aukšto sulfuringumo „rūgščiosioms dujoms" išvalyti prireikė įrengimų, gaunamų tik Vakaruose. Taip pat ir Sachalino salos naftos ir dujų šaltinių vystymui trūko gręžimo bei pumpavimo įrengimų, gaminamų tik Amerikoje. Ir tik Vakarai turėjo korozijai atsparią metalurgiją bei seisminius laivus, reikalingus naftos gavybai Barenco jūroje tarp Norvegijos ir Sovietų S-gos. Neapsiėjo be vakariečių technologijos ir gręžimas užledėjimo sąlygomis tarp Baltijos jūros ir Jamburgo pusiausalio.

O tai vis projektai, kurių vykdymas sovietams buvo neatidėliotinas, nes iš naftos bei dujų pardavimo Sovietų Sąjunga uždirba daugiau kaip 60 % visų savo kietosios valiutos įplaukų, kurioms sustojus sužlugtų ir visi jų imperialistiniai planai. Tad ką daryti? Liko tik viena išeitis: suintensyvinti ne tik (a) industrinį špionažą, bet ir (b) legaliąją prekybą. O pastaruoju atžvilgiu, kaip matėme, Vakarai pasirodė sovietams labai paslankūs, ypač prez. Reagano valdžios metais...

*

Žinoma, nėra vilties, kad šitoks Vakarų bizniui pelningas sovietų šelpimas greit pasibaigtų. Tačiau nuleisti rankų irgi nereikėtų. Praėjusį kartą šioje skiltyje raginome išbandyti savąją "dolerių galią", visų mūsų vadovaujančių organizacijų sutartiniu mostu paskelbiant boikotą kai kurioms iš tų firmų, kurios tiekia Sovietijai strateginės reikšmės turinčius technologijos įrengimus. Šią akciją būtų galima taikyti toms bendrovėms, kurios šalia produkcijos priemonių gamina reimenis taip pat ir vartotojų rinkai. Akcijos tikslas — sustabdyti boikotuojamų firmų sovietinį eksportą. Tačiau šio tikslo nepasiekus, galėtume pasitenkinti ir kuklesniais laimėjimais. Minėjome sąžinės kalinius. Jau vien tokios Fordo kompanijos prezidento periodiškas laiškas Jurijui Andropovui, pasiteiraujantis apie JAV piliečio Vytauto Skuodžio (ar Antano Terlecko, ar Viktoro Petkaus, ar kun. Alfonso Svarinsko) sveikatą, daug ką reikštų.

Pagrasinę, kad šimtai tūkstančių lietuvių visame laisvajame pasaulyje nebepirks tokios firmos produktų, galėtume bandyt išprašyti ir kai ko kito. Pavyzdžiui, tos kompanijos "lobbyistų" politinės pagalbos vienai ar kitai mūsų pageidaujamai rezoliucijai JAV kongrese pravesti. Arba — tiesiog finansinės paramos kai kuriems mūsų užmojams žmogaus teisių srityje įgyvendinti. Remti politinio atspalvio užmojus per savo fundacijas yra bendrovėms įprastas dalykas. Ojeigu jos vis dėlto vengtų mūsų labui "kištis į politiką", galėtume joms pasiūlyti remti lietuvių kultūros ar švietimo projektus, taip kaip jos dosniai stiprina panašius kitų "etninių mažumų" projektus. Nesgi kuo daugiau susilauksime paramos iš privačių biznių ir fondų savo kultūrinei veiklai, tuo daugiau patys savųjų dolerių galėsime skirti politinei veiklai.

Taigi yra daug būdų, kuriais, boikoto paspaustos, bendrovės galėtų mums "atsipirkti" už savo varomą Lietuvos (o galutinėj analizėj ir pačios Amerikos bei viso laisvojo pasaulio) interesams nepalankią prekybą su sovietais.

Ar turėtume pakankamai ryžto, susiklausymo ir jėgų šitokiam boikotui įtikinamai pravesti? Na, pabandykime!

Tokio boikoto paskelbimas — argi tai nebūtų akcija, dėl kurios galėtų broliškai susitarti mūsų veiksniai, pagaliau metę į šalį savitarpio kovos kirvius? Argi tai negalėtų būti mūsų visų šviežias ir prasmingas politinis užmojis, atverčiant naujųjų metų lapą? Ir ar tokį bendrą žygį dar prieš Vasario Šešioliktosios aukų rinkimą sutartinai paskelbus, tai nesužadintų mūsų tautiečių entuziazmo dar dosniau atverti jų kai kur jau pavargti bepradedančias širdis?

Kad boikotas būtų efektyvesnis, reikėtų prie jo per mūsų "tarptautines" organizacijas (pvz., JBANC ir Pavergtųjų tautų komitetus) pritraukti ir kitų sovietų okupuotų tautų atstovus. Būtų galima prisidėti ir prie mums simpatingų amerikiečių politinių organizacijų, kurių viena — Conservative National Committe — tokį boikotą jau yra paskelbusi (žr. "Conservative Digest" 1983 m. spalio nr.).

*

Bet ir su boikotu reikalas dar nesibaigia. Esame ne vien tik kalbamųjų bendrovių klientai. Kai kurie taip pat esame tų su sovietais prekiaujančių firmų pareigūnai, vienu ar kitu atveju netgi labai aukšti. Argi šie pareigūnai negalėtų apsiimti siekti tų pačių tikslų iš vidaus, visai greta boikoto ar net ir tuo atveju, jeigu būtų nutarta jo nepravesti? O jeigu kuris iš tokių varžytųsi, nenorėdamas savo kolegų akyse dėl lietuviško reikalo "išsišokti", jeigu jam, drebančiam dėl savo karjeros, pritrūktų tautinės drąsos, — tai tokiam reiktų priminti, kad ne taip išsišoka pavergtoje tėvynėje jo broliai...

Kaip dažnai mes mėgstame net ir eilinėmis progomis šauktis partizanų kraujo, dailiais žodžiais byloti apie mūsų tėvynėje pasilikusių laisvės kovotojų heroizmą, apie amžiną mūsų tautos didvyrišką kovą už savo būvį! Nestebėtina, kad šitokių gražių kalbų ypač pagausėja dabartiniu metų laiku, aplink Vasario Šešioliktąją...

O štai čia visai konkrečiai atsiveria kai kurių firmų tarnautojams ideali proga parodyti bent trupučiuką tos savigarbos, narsybės ir pasiaukojimo dvasios, kuri daugeliui ten, už geležinės uždangos gyvenantiems lietuviams yra kasdieninė duona. Kas čia tokio laisvoj Amerikoj savo bosus ir bendradarbius truputį sugėdyti dėl vergų imperijos rėmimo, darbovietėje truputį pasiskardenti Lietuvos gerovei?

O gal mūsų patriotizmas tėra tik scenai tinkąs postringavimas, tik saldžialiežuvaujanti hipokrizija? *m. dr.*

Pastaba. Kadangi pilnesnis sovietus remiančių JAV bendrovių (nors ir tik pačių stambiausių!) sąrašas yra labai ilgas, jį paskelbsime, vietos radę, kitoje šios savaitės laidoje.

JAV LB VISUOMENINIŲ REIK. TARYBOS POKALBIAI

JONAS URBONAS

Lapkričio 17 ir 18 d. dalis naujai sudarytos JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narių: Jonas Urbonas (pirmininkas), Aušra Zerr, Virginija Gureckienė, dr. Ramūnas Kondratas ir adv. Ernest Raskauskas prisistatydami lankėsi Valstybės departamente, Baltuosiuose Rūmuose, JAV Atstovų rūmuose ir Senate, Respublikonų partijos centriniame komitete bei Lietuvos atstovybėje. Taip pat turėjo pasitarimų su latvių ir estų bendruomenių politinės veiklos vadovais Washingtone.

Valstybės departamente

Lapkričio 17 d. 11 val. ryto buvome priimti Valstybės departamento Pabaltijo sk. vedėjo John W. Zerolis ir Rytų Europos biuro dir. pavaduotojo Dale Herspring. Dar nespėjus susėsti šiedu pareigūnai mus informavo, kad prieš pora dienų čia pat buvo apsilankę dr. Stasys Bačkis ir Stasys Lozoraitis, jr., su kuriais konkrečiai tartasi naujų narių į Lietuvos diplomatinę tarnybą įvesdinimo klausimu. Žinia, kad šis reikalas pajudėjo pirmyn, mus maloniai nuteikė. Priekaištai, kad gavus prez. Carterio adm. principinį pritarimą, mūsų diplomatinės tarnybos papildymo klausimu toliau nieko konkretaus nebebuvo daroma, pasirodė esą nepagrįsti.

Toliau buvo pažadėta, kad GIST biuletenio laidos, kuriose departamentas informuoja apie Pabaltijo valstybes, bus išleidžiamos dažniau — kas ketvirtį metų.

Užklausus dėl Pabaltijo valstybių bylos iškėlimo Jungtinėse Tautose, pareigūnai atsakė abejojimu, ar toks pasiūlymas, jeigu jį įneštų JAV, susilauktų daugumos JT narių pritarimo. Tačiau jie nebandė mūsų įtikinėti, kad mes patys šiuo reikalu nieko daugiau nedarytume. Tuo pačiu jiems priminėme išskirtų šeimų ir sąžinės kalinių klausimus, prašydami, kad jie nebūtų pamiršti, kai JAV pareigūnai susitinka su sovietais. Čia suminėjome keletą pavardžių, kaip antai Jurgučio šeimos, Skuodžio, Gajausko, Petkaus ir kitų. Pažadėjo to reikalo neapleisti.

Dėl naujai Valst. departamento išleisto žemėlapio, padėkojome už pažangą, padarytą įrašant, jog JAV nepripažįsta Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų S-gą. Tačiau pastebėjome, kad žemėlapis netikslus, nes Vilnius bei Vilniaus kraštas jame priskirtas Baltarusijai. Pareigūnai juokaudami atsakė, kad galbūt žemėlapį nubraižė gudas. Pažadėjo tą reikalą ištirti, prašydami dokumentacinės medžiagos, kuo remiantis Vilniaus kraštas turėtų būti priskirtas Lietuvai.

Iškėlus klausimą, ar OSI veikla nepriveda prie Lietuvos okupacijos nepripažinimo linijos pažeidinėjimų, atsakyta, jog šis klausimas jau buvo anksčiau keltas kitų Valst. departamentą aplankiusių asmenų bei grupių. Pareikšta, jog šia tema departamentas ruošia oficialų atsakymą, kuriame ne viskas gali mums patikti. Beje, atsakymas būsiąs paruoštas pačiose departamento viršūnėse.

Kadangi JAV LB Visuom. reik. taryba yra gavusi pakvietimą gruodžio 13 d. dalyvauti departamento ruošiamoje studijinėje konferencijoje „Afganistanas po trejų metų sovietų okupacijos", pasiūlėme, kad bendromis jėgomis taip pat būtų suruošta studijinė konferencija „Lietuva po 40 metų sovietų okupacijos". Pareigūnai tai minčiai entuziastiškai pritarė ir sutarėme tokią konferenciją organizuoti.

Dar buvo pasiinformuota naujo Pabaltijo respublikų skyriaus Laisvės radijuje įsteigimo, lietuvių kalbos dėstymo JAV kariuomenės kalbų mokykloje ir kt. klausimais.

Po maždaug pusantros valandos pokalbio išsiskyrėme draugiškoje nuotaikoje, susitardami palaikyti artimus kontaktus. Prieš atsisveikindami įteikėme JAV LB Visuom. reik. tarybos pastangomis išleistą ir tik ką pasirodžiusią prof. dr. R. Šilbajorio knygą „Mind against the wall" apie okup. Lietuvoje vykdomą dvasinį genocidą.

Baltuosiuose Rūmuose

Trečią val. popiet atvykome į Baltųjų Rūmų „Old Executive Office" pastatą, praėjome pro sargybas, gavome per kaklą užsidedamas identifikacijos korteles, pasileidome jau ne kartą vaikščiotais koridoriais ir atsiradome prie Lino Kojelio, Associate Director, Office of Public Liaison, įstaigos. Jo sekretorės nurodymu praėję kelis kambarius į vidų gilyn, atsidūrėme erdviame, šviesiame kambaryje, kur mūsų jau laukė Linas. Netrukus atėjo jo viršininkės pavaduotojas Jack Courtemanche, atsiprašęs, kad Public Liaison (viešųjų santykių) įstaigos vedėja Faith Whittlesey išvykusi ir negali mūsų priimti. Su juo pasišnekėjome Pabaltijo valstybių klausimo iškėlimo Jungtinėse Tautose reikalu, prašėme LB vardu perduoti prezidentui padėką už jo tvirtą laikyseną sovietų atžvilgiu, už Laisvės dienos paskelbimą ir už nuoširdžius LB atstovų priėmimus Baltuosiuose Rūmuose. Atsisveikinant su J. Courtemanche, įteikėme ir jam knygos „Mind against the wall" egzempliorių, su prašymu jį perduoti jo šefei F. Whittlesey.

Paskui Lino buvome nuvesti pas Walter Raymond, jr., specialų prezidento asistentą ir ryšių bei tarptautinės informacijos direktorių. Jis vėl mus painformavo apie atskiro Pabaltijo valstybių skyriaus įvedimą Radio Liberty rėmuose. Priminė, kad ta proga prezidentas lapkr. 18 d. padarys specialų pranešimą, lygiai kaip ir gruodžio 10 d., minint JT Žmogaus teisių deklaracijos sukaktį.

Pagrindinė pokalbio dalis sukosi apie transliacijas į sovietų okupuotus kraštus. Klausė mūsų patarimų, kuo jas pagerinti. Savo ruožtu pareiškė, kad prezidentas skiria tam labai didelį dėmesį ir dės visas pastangas, kad kongresas skirtų daugiau lėšų radijo programų bei įrengimų pagerinimui.

Nepastebimai prabėgo trejetas valandų. Reikėjo skubėti atgal į viešbutį, kur mūsų jau laukė latvių bei estų bendruomenių atstovai.

Su latviais ir estais

Dar prieš perimdamas vadovauti tarybai žinojau, kad latvių bei estų politinės veiklos vadovai ieško užmegzti glaudesnius ryšius su LB. Esama ir noro, kad LB turėtų savo atstovą Bendrajame baltų komitete (Joint Baltic American National Committee), kur lietuviams šiuo metu atstovauja ALTo paskirti asmenys. Šiais klausimais išsikalbėti ir buvo ilgametis buv. LB atstovas Washingtone Algimantas Gureckas paprašytas suorganizuoti mūsų pasimatymą su latvių bendruomenės vadovu Gunnars Meleronts ir estų bendruomenės vadovu Maido Kari.

Illinois valstijos atstovai Madigan ir McGann tariasi dėl įstatymų. Madigan yra ir Chicagos lietuvių gyvenamo rajono demokratų komiteto pirmininkas.

Pasikalbėjimas užtruko kelias valandas. Išsišnekėjome mums rūpimais bendrų interesų klausimais. Sutarėme dalintis informacija bei vieni kitiems talkinti. Dėl JAV LB įstojimo į JBANC palikta mums lietuviams savo tarpe išsiaiškinti.

Atstovų rūmuose ir Senate

Kitą rytą pagal susitarimą prisistatėme kongresmano Don Ritter (resp., Penn.) įstaigoje, kurioje buvome priimti jo štabo viršininko Robert Kimit. Šiame pasitarime dalyvavo ir kongremano Brian Donnelly (dem., Mass.) pavaduotojas Joe McKennelly. Jie mus informavo apie į kongresą naujai įneštą rezoliuciją nr. 192, kuria prezidentas įpareigojamas kelti Pabaltijo okupacijos ir žmogaus teisių laužymo klausimą Jungtinėse Tautose. Sutarėme apie tai pranešti LB apylinkėms, raginant jas pravesti akciją, kad kuo daugiau kongresmenų jungtųsi prie šios rezoliucijos pravedimo. Antra, kadangi greitu laiku turi pasirodyti mūsų tarybos leidžiama knyga „Violations of Human Rights in Soviet-occupied Lithuania — Report for 1982", paprašėme, kad Kimit ir McKennelly padėtų jos egzempliorius išplatinti tarp JAV kongresmanų. Jie mielai sutiko.

Po pasikalbėjimo su jais nuvykome į naująjį Senato įstaigų pastatą, kur buvome priimti sen. Robert Dole (resp., Kansas) asistentės užsienio reikalams Barbara K. Bodine. Jau iš anksto žinojome, kad sen. Dole, remiamas keleto kitų, yra įnešęs panašią rezoliuciją nr. 80 JAV Senate. Jam už tai padėkojome, taip pat ir už visų lietuviškų reikalų rėmimą, ir prisiminimui įteikėme knygą „Mind against the wall". Taipogi išgavome pažadą, kad senatoriaus įstaiga padės išplatinti „Violations" leidinį senatorių tarpe.

Respublikonų partijos komitete

Kadangi netoli nuo Kongreso įstaigų yra ir Respublikonų partijos centro komiteto būstinė, su malonumu priėmėme dr. Ramūno Kondrato pasiūlymą užsukti ten. Mūsų jau laukė aukštą postą turinčioji Skirma Makaitytė-Kondratienė, direktorė tos įstaigos, kuri paruošia visus partijos principinius pasisakymus (policy statements). Ji mus apvedžiojo po įvairius centro komiteto skyrius, supažindino su bendradarbiais ir kartu su tautinių grupių ryšių skyriaus vedėja dalyvavo bendrame pokalbyje apie tautinių grupių respublikonų partijoje akcijos pagyvinimą. Susitarėme vystyti tolimesnius ryšius.

Lietuvos atstovybėje

Atvykus į Lietuvos atstovybę, mus pasitiko O. Bačkienė. Žinojome, kad tuo laiku atstovybėje su atstovu dr. Stasius Bačkiu posėdžiavo Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Anicetas Simutis ir Lietuvos atstovas prie šv. Sosto Stasys Lozoraitis, jr.

Jie pertraukė posėdį, ir, visiems susėdus vaišingoje Bačkių globoje, painformavome atstovus apie savo lankymosi Washingtono įstaigose rezultatus, o atstovai savo ruožtu mums pateikė žinių apie Lietuvos diplomatinės tarnybos veiklą. Pokalbis truko apie valandą laiko.

Visų šios JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos delegacijos apsilankymų Washingtone bendrą įspūdį galima susumuoti teigimu, kad pastangos buvo sėkmingos, pasikeičiant informacijomis ir užmezgant naujas pažintis, naudingas ateičiai.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINYS

PETRAS MATEKŪNAS

2

Tais pačiais metais rudenį Statybos komitetas suorganizavo masinį vajų. Tame vajuje dalyvavo apie 50 talkininkų iš įvairių apylinkių. Jie ne tik aplankė lietuvius, bet taip pat rinko aukas ir gatvėse.

1972 m. gruodžio 8 d. vėl buvo sukviestas visų organizacijų atstovų posėdis, vadovaujamas LB New Yorko apygardos, pravesti vienkartinį piniginį vajų. Organizacijų atstovai tam vajui pravesti išrinko komitetą, kuris 1973 m. vasario 10 d. Armėnų Kultūros centre Manhattane surengė vajaus balių. Jame dalyvavo apie 600 žmonių, kiekvienas paaukodamas po 50 dol. Kultūros Židinio statybai. Buvo surinkta apie 52,000 dol. Didžiausią auką — 10,000 dol. — įteikė dr. Juozas Kazickas.

Kultūros Židinio planus paruošė architektas Antanas Vytuvis. Sutartis su juo buvo pasirašyta 1972 m. birželio 13 d., o statybos sutartis su Elito Association Construction rugsėjo 6 d. Jos pirmininkas buvo J. Silveri, vedęs lietuvaitę Pauliutę Šaltenytę (jos tėvas buvo aviacijos kap. Šaltenis, kuris Lietuvos šauliams perskraidino Amerikos lietuvių dovanotą lėktuvą). Tai buvo pigiausia bendrovė, kuri sutiko pastatyti Kultūros Židinį. Taip pat toji bendrovė dovanojo Kultūros Židiniui vėliavų stulpus.

1972 m. lapkričio 12 d. buvo pašventinti Kultūros Židinio pamatai. Šventinimo apeigas atliko tuometinis provinciolas kun. Jurgis Gailiušis, o vainikas buvo pakeltas kitais metais gegužės 13 d. Iškilmes atliko Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, prisilaikydamas lietuviškų papročių. Per iškėlimo apeigas buvo pasakyta kalbų ir aukotojai, kurių dalyvavo daugiau kaip 300 asmenų.

Kultūros Židinio atidarymo vakare, kuris įvyko 1973 m. gruodžio 1 d., dalyvavo apie 400 žmonių. Visas pelnas buvo paskirtas salės kėdėms, scenos užuolaidai ir kitiems įrengimams. Nuo tos dienos Kultūros Židinys buvo atidarytas ir leista naudotis lietuvių visuomenei, o 1974 m. vasario 16 d. pašventintas ir dedikuotas „Nepriklausomai Lietuvai ir lietuvių tautai".

Kultūros Židinio išlaikymas sudarė dideles išlaidas, kurios per metus maždaug siekia tarp 30—40,000 dol. Jos daugiausiai padengiamos iš bingo gautų pinigų. Pranciškonams ir komitetui, kuris rūpinosi Kultūros Židinio statyba, rūpėjo, kad šis įgytas lietuvių pinigais turtas būtų išlaikytas nepriklausomos Lietuvos pranciškonams. Tam tikslui buvo įkurtas Lietuvių Kultūros Židinio fondas, Inc., kurio tikslas yra vykdyti Kultūros Židinio dedikacijos akte paskelbtus uždavinius. Šį fondą yra sudarę Lietuvių Kultūros Židinio aukotojai. Fondo nariais yra laikom visi tie aukotojai, kurie Kultūros Židiniui yra paaukoję 100 ar daugiau dolerių. Tik jie, kaip reikalauja šio krašto įstatymai, turi paduoti raštu įstojamąjį pareiškimą.

Vyriausias Lietuvių Kultūros Židinio fondo organas yra taryba, renkama metiniame suvažiavime. Pirmasis tarybos pirmininku buvo išrinktas dr. Vytautas Vygantas, kun. Paulius Baltakis — vicepirmininkas, Danutė Bobelienė — sekretorė ir kiti.

Iš lauko pusės Kultūros Židinio pastatas didelio įspūdžio nesudaro. Įeinama tiesiai į prieangį, kuris susideda iš apatinio ir viršutinio. Iš apatinio prieangio laiptais užeinama į viršutinį, o iš ten į didžiąją salę. Taip pat iš žemutinio prieangio nusileidžiama į pusrūsio gana didelį kambarį, o iš ten į mažąją Kultūros Židinio salę ir koridoriais, kurie išeina iš to kambario, į biblioteką, vyrų „Perkūno" choro ir į kitus kambarius.

Tiek apatinis, tiek ir viršutinis prieangis yra siauri ir pailgi. Jų sienos yra papuoštos paveikslais. Viršutinėje prieangio sienoje tarp dviejų durų, per kurias įeinama į didžiąją salę, pakabinti trys dideli foto paveikslai. Viename iš jų atvaizduota Zarasų apylinkės laukai, ežeras ir Zarasų miestelis (Augustino nuotrauka), o dešinėje pusėje ant sienos didelė garbės lenta, kurioje įrašyti ypatingi Kultūros Židinio mecenatai ir garbės fundatoriai, paaukoję 1000 ar daugiau dolerių.

Taip pat, kaip ir viršutinis prieangis, papuoštas apatinis. Čia virš laiptelių, kuriais nueinama į pusrūsio kambarį, ant priešakinės sienelės, kuri prieangį skiria į dvi dalis, pakabinti 5 bareljefiniai portretai, kuriuose atvaizduoti didieji Lietuvos kunigaikščiai: Mindaugas, Kęstutis, Algirdas, Gediminas ir Vytautas. Jie paskirti Lietuvos sūnums ir dukroms iš praeities stiprybei semti. Juos yra padaręs skulptorius Vytautas Kašuba. Taip pat, bet priešingoje sienoje, du gana dideli dail. K. Žoromskio simetrinių linijų paveikslai.

Į didžiąją salę įeinama iš aukštutinio prieangio. Salė pasižymi ne tik savo ilgumu ir pločiu, bet ir aukščiu (jos ilgis 85 pėdos ir plotis 54 pėdos). Joje gali sutilpti apie 800 žmonių. Dienos metu tamsoka, nejauki. Langai ilgi ir labai siauri, nes salė pritaikyta ne tik koncertams, bet ir sportui. Nei užuolaidų, nei paveikslų, kurie puoštų jos sienas, visai nėra. Scena maža. Salė apšildoma elektra. Įspūdžio, kai į ją įeini, visai nesudaro.

(Bus daugiau)

KELIAS Į ŠIRDIES LIGŲ NUGALĖJIMĄ

DR. JUOZAS KRIAUČIŪNAS

Apie 200,000 amerikiečių vien 1982 metais būtų atsiskyrę su šiuo pasauliu dėl širdies susirgimų, jei ne pastarųjų 15-20 metų medicinos mokslo pažanga. Be tos pažangos daug milijonų šio krašto gyventojų, dabar gyvenančių ir turinčių normalų gyvenimą, būtų paliegėliai dėl širdies skausmų ar širdies negalavimų ir reikalautų kitų pagalbos savo kasdieninio gyvenimo reikaluose.

Tačiau dar ir dabar širdies ligos yra 40% visų mirčių priežastis. Tai rodo, kad dar tolimas kelias į širdies ligų nugalėjimą, nors pažanga padaryta didelė ir nuolat daroma. Pažanga daroma trimis būdais: 1. Tikslesnės diagnozės nustatymu 2. Reikiamų vaistų suradimu ir pritaikymu ir 3. Operaciniu būdu.

Tikslesnė diagnozė

Beveik kiekviena ligoninė šiame krašte turi Coronary unit — širdies vainikinių arterijų negalavimu sergantiems gydyti skyrių, kuriuose išgelbima tūkstančiai gyvybių. Skyriuje nuolatiniu elektrokardiogramų sekimu greitai pastebima širdies sutrikimas ir nieko nelaukiant imamasi priemonių sutrikimą pataisyti.

Toki širdies veikimo sekimo prietaisai — monitoriai dabar galima pritaikinti ir pacientams už ligoninės ribų, namuose ir net darbe esantiems. Jie gali be jokios pertraukos užrašyti širdies veikimo bruožus ant filmos, bet yra ir tokių prietaisų, kurie radijo bangomis sujungti su ligonine ar gydytojo kabinetu, kur yra asmuo monitoriams sekti. Pastebėjus sutrikimą, perspėjamas pacientas ir imamasi priemonių sutrikimą pašalinti.

Labai svarbus dalykas yra širdies arterijų veikimo nustatymas, daromas engiograma. Per paciento arterijas — kojos, rankos ar kaklo, — įvedamas labai plonas kateteris (vamzdelis) į širdį ir į jos vainikines arterijas. Kateterio ilgumas kartais būna daugiau kaip 4 pėdos, jei jis įvedamas per kojos arteriją. Specialių dažų įšvirkštimais surandami širdies vainikinių arterijų pakitimai ar užsikimšimai ir kompiuteriu jie įvertinami.

Kita priemonė širdies kraujo indų pakenkimams surasti yra dabar išvystoma ašinė tomografija, kuri jau daug metų yra sėkminga kitų žmogaus organų, esančių giliai kūne, tyrimams. Bet širdis yra plastantis organas, tai tomografija duodavo labai neryškų vaizdą. Dabar šį sunkumą pavyko nugalėti. Tomografija — iš visų pusių ir įvairiame gylyje organo fotografavimas, o fotografijas skaityti padeda kompiuteris.

Paminėtina ir branduolinis magnetinis rezonansas (ataidis, atskambis). Tyrimui naudojami atomai, įvedant juos į žmogaus organizmą įšvirkštimu, bet tokiame kiekyje, kad nekenktų organizmui. Tuo būdu nustatomos cheminės reakcijos organizme ir jo organuose. Nepageidaujamas reakcijas galima pagerinti ir išvengti širdies gedimo. Deja, šis tyrimo būdas naudojamas dar nedaugelio šio krašto ligoninių, bet vis plečiamas.

Reikia priminti ir dabar jau reikšmę prarandančią echografiją (aido užrašymą), kuri lengvai padaroma ir niekam nekenksminga. Tyrime organo paviršiai atmuša tam tikru būdu siunčiamas bangas. Vis tik šis tyrimas kai kuriais atvejais naudojamas ir dabar — širdies vožtuvų pakenkimo laipsniui nustatyti.

Elektrolitų (organizmo skysčiuose plaukiojančių dalelių apsikrovimas elektra, teigiama ir neigiama) ir enzimų (organizmo gaminamų medžiagų, rodančių ir tvarkančių metabolizmą) laboratoriniai tyrimai jau daromi daugelį metų, bet dabar jie tikslesni ir padaromi gana greitai. Tyrimai daromi paėmus kraujo ar kitų reikiamų skysčių. Enzimų pakitimai nurodo pavojų, perspėja. Electrolitų pakitimus galima pataisyti, įvedant įšvirkštimais trūkstamus elektrolitus.

Vaistai

Surastus širdies negalavimus reikia pataisyti ir širdį padaryti pajėgia, kad ji pakankamai gerai galėtų atlikti savo uždavinį — jos varinėjamas kraujas galėtų maitinti organizmo audinius. Širdies gydymas ir stiprinamas daromas vaistais, poilsiu, dieta, reikiamu fiziniu darbu ir pan. Čia minėsiu tik vaistus.

Anksčiau turėtas gana ribotos vaistų rūšys. Visiems žinomas yra digitalis, kuris neprarado svarbos ir dabar. Tęsiamas vartojimas nitratų, nitritų ir nitroglicerino. Digitalio preparatai naudojami širdies stiprinimui, o antrieji — širdies arterijų praplėtimui. Neseniai surasta daugiau vaistų rūšių, kurie padeda širdžiai vienokių ar kitokių negalavimų atvejais.

Pastaraisiais metais brazilas vaistų tyrėjas surado, kad vienos Pietų Amerikos gyvatės nuodai sukliudo organizme veikimą enzimo, kuris kelia kraujo spaudimą. To gyvatės nuodo sudėties vaistai Captopril vartojami širdies ligose. Kita vaistų rūšis yra žinoma beta blokuotojų vardu — propranololiai, pav.: Inderol. Vaistas naudingas daugeliu širdies susirgimų atveju, bet taip pat kraujo spaudimui mažinti ir migrenos atvejais. Nauja vaistų grupė yra kalcio antagonistai, pav.: Procardia. Jie mažina anginos skausmus, nes išplečia širdies arterijas.

Kai jau yra širdies vainikinių arterijų užsikimšimas ir nuo to gresia ar įvyksta širdies ataka, yra galimybė tą kamštį ištirpinti specialiu enzimu — streptokinaze. Tik tai nėra lengva padaryti, reikia įvesti ploną kateterį prie to užkimšimo ir pamažu leisti užkimšimą tirpinantį enzimą. Jei toks ištirpinimas pavyksta per 10-12 valandų po užsikimšimo ir širdies atakos, tai širdis išlieka nepakenkta. Tas daroma tik ligoninėje ir patyrusio gydytojo.

Kada, kaip ir kiek tų ar kitų vaistų naudoti, gali nurodyti tik gydytojas.

Žinoma, būtų geriausia, jei būtų galima išvengti, kad ant vainikinių ar kitų arterijų vidaus sienelių nenusėstų priskretimai, kurie prasideda cholesterolio lašelių nusėdimu ir pamažu didėja, kol visą arterijos kiaurymę užkemša. Bet ligi šiol neišaiškinta, kodėl vienų žmonių arterijose tie nusėdimai susidaro, kitų — tik pėdsakais lieka. Taip pat nėra vaistų tų nusėdimų išvengti, o susidariusius ištirpinti. Tiesa, tuo reikalu daromi tyrimai ir išaiškinta, kad hormonai prostaglandinai, prostatos gaminami, turi du labai svarbius hormonus: tromboksėną ir prostocikliną, kurie daug prisideda prie arterijose priskretimų ir išsikimšimų tvarkymo. Pirmasis skatina trombocitus ir ant jų cholesterolio lašelius klijuotis prie arterijų vidaus sienelių, antrasis — neleidžia klijuotis. Tų hormonų tinkamas balansas užtikrina širdies sveikumą. Šių hormonų tyrimus pravedė ir praveda dr. A. Butkus, dabartinis LB krašto valdybos pirm. Jis tuo klausimu skaitė daugelyje lietuvių kolonijų paskaitas ir rašė spaudoje. Tačiau tų dviejų hormonų tvarkymui vaistų dar neturime, nors tikimasi juos surasti.

Operacinis būdas

Paminėsiu tik svarbesnius. Viena tų operacijų yra įstatymas pace-maker — širdies ritmo ir pulso reguliatoriaus. Dalykas jau daugeliui žinomas. Šiuo atveju būtų galima pasakyti, kad to aparato turėtojas gali pats spręsti savo gyvenimo ilgumą: mirs, kai sustabdys aparatą. Aparatas įdedamas po krūtinės oda ir sujungiamas su širdimi.

Po antrojo pasaulinio karo pradėta operuoti pati širdis. Bet padarius plaučių ir širdies pakeitimo mašiną, atliekančią kvėpavimą ir kraujo varymą, ir ją naudojant, galima sustabdyti širdies plastėjimą ir operaciją daryti širdžiai esant ramiai ir nekraujuojant.

Lengvai galima pataisyti sugedusius širdies vožtuvus, net įdedant naujus, padarytus iš plastinės medžiagos, metalo ar pakeičiant gyvulių širdies vožtuvais (kiaulės). Apie 35,000 amerikiečių kasmet taip operuojami.

Naujesnė yra širdies nuosruvos operacija (bypass), kur užsikimšusios, užblokuotos, vainikinės arterijos dalis peršokama naujai įdėtu vamzdeliu, padarytu iš to paties žmogaus kojų venų. Venos vamzdelio galai sujungiami su nepakenktais vainikinių arterijų galais ir atstatoma cirkuliacija. Tokių peršokimų kartais reikia padaryti net keturis. 1982 metais tokių operacijų padaryta apie 150,000.

Visiems girdėta širdies pakeitimo (transplant) operacija, pirmoji padaryta 1967 m. Deja, įdėta svetima širdis organizmo nepriimama ir, palyginti, greitai seka mirtis. Tik keliems su įdėta širdimi pavyko išgyventi ilgiau negu metus. Tokių operacijų 1982 m. padaryta apie 250. Dabar svetimos širdies atmetimas sulėtinamas vaistais ciklosprinu ir su svetimomis širdimis išgyvena ilgiau. Reikia atsiminti, kad ir svetimų širdžių gavimas yra labai ribotas, o ir audinių atitinkamumas (kompentability). Daromi tyrimai, kaip sugedusias širdis pakeisti širdimis iš gyvulių. Tuo reikalu padaryta šiokios tokios pažangos.

Pastaruoju laiku bandoma sukonstruoti širdies pakaitalą, padaryti dirbtinę širdį. Pakaitalas svers apie 10 svarų ir bus galima nešioti kuprinėje. Kaip toje Lietuvos kariūnų dainoje: "Širdie, jei neduosi man ramybės, tai nešiosiu tave kuprinėje". Tikima, kad pavyks padaryti dirbtinę širdį nykščio didumo ir ji lengvai tilps krūtinės viduje.

Matome, kokia pažanga padaryta ir daroma pagerinti ar pakeisti sunegalavusią širdį. Tačiau, labai svarbu prisiminti, kad jokia pataisyta ar sukonstruota širdis neatstos širdies, gautos su mūsų gyvybe ir atsineštos su gimimu. Savo prigimtą širdį, kuri yra mūsų gyvybės nešėja ir sveikatos palaikytoja, turime gerbti ir saugoti. Ir tai daryti nuo pat jaunų dienų ligi mirties. O tą galima padaryti, tik reikia noro ir valios. Reikia būti nuosaikiam. Palaikyti sveiką širdį reikia: 1. Vartoti maistui mažesnį kiekį riebalų, ypač gyvulinės kilmės, pav. sviesto, daug pilno pieno, tikro sūrio, taukų, riebios mėsos, kiaušinio trynių. Vietoje tų vartoti augalinius riebalus; 2. Vengti cukraus ir saldumynų; 3. Vengti didesnio kiekio druskos; 4. Nevartoti alkoholinių gėrimų, ypač didesniais kiekiais; 5. nevartoti tabako rūkymu, čiulpimu ir milteliais į nosį; 6. Mažiau valgyti ir valgyti įvairų ir daugiau natūralų maistą; ir 7. Judėti, dirbti, gimnastikuotis kasdien bent valandą ar ilgiau. Taip saugosime savo širdį ir savo sveikatą.

KAS TAS KRAŠTAS?

Kraštas yra ne tik geografinė, bet ir istorinė sąvoka, nes ji ne tik gamtinė, bet ir žemiškoji erdvė. Per amžius telkdamas tautos kartas bendram gyvenimui ir būdamas tautinės civilizacijos vieta, kraštas tampa istorine tautos šventove. Visa istorija atsispindi krašte, ir kiekviena jo vieta vienaip ar antraip turi istorinės reikšmės. Jei ne žymiais mūšiais, tai bent darbo prakaitu kiekviena pėda nurodo praeitin.

Juozas Girnius

IŠKILIŲ MENININKŲ KONCERTAS

Solistė Gina Čapkauskienė ir pianistas-virtuozas prof. Andrius Kuprevičius, pakviesti LB Ohio apygardos valdybos, sausio 14 d. koncertuos Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Prof. Kuprevičius atliks keletą kūrinių ir akompanuos solistei iš Montrealio.

Bilietai jau dabar platinami parapijos svetainėje, juos galima užsisakyti skambinant Juozui Čyvui — tel. 486 5970 arba Vytautui Brizgiui, tel. 261-4077.

Bilietų kainos po 8, 6 ir 4 dol.

FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliojam iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.
7159 So. Maplewood Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

VISI DRAUGE VYKSTAME Į ROMĄ

Į ISTORINĘ LIETUVIŲ PILIGRIMINĘ KELIONĘ ATŽYMĖTI ŠV. KAZIMIERO 500-SIAS METINES DALYVAUJANT ŠV. TĖVUI

Išvykstama iš visų didesnių JAV ir Kanados miestų vasario 26, grįžtama kovo 5 arba 12. Užsakyti autobusai, lėktuvai (Pan Am), viešbučiai (Romoje — Sheraton Roma, luxury hotel), maistas ir daug kitų priedų. Kelionės sąlankos ir smulkesnės informacijos gaunamos agentūroje Vytis arba įvairiuose miestuose pas žemiau išvardintus asmenis:

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II
„PUSĖ MANO ŠIRDIES LIETUVOJ"

Baltimore, Md. — A. Juškus; **Boston Ma.** — Kun. A. Kontautas; **Brooklyn, N.Y.** — kun. J. Pakalniškis; **Chicago** — T. Jėzuitai; **Cleveland** — kun. G. Kijauskas, S.J.; **Detroit** — J. Urbonas; **Elizabeth, N.J.** — kun. P. Žemeikis; **Hartford, Ct.,** — D. Grajauskienė; **Hot Springs, Ark.** — kun. P. Patlaba; **Montreal, Canada** — J. Piečaitis; **New York** — kun. V. Palubinskas; **Shenandoah - Frackville, PA.** — E. Vaičaitienė; **Waterbury, Ct.** — A. Paliulis; **Woodhaven-Richmond Hill, N.Y.** — M. Šalinskienė; **Worcester, Ma.** — P. Molis.

Šv. Kazimiero 500 m. Jubiliejaus
Centrinis Komitetas
Vyt. Volertas, Pirm.
Kun. Alg. Bartkus, koordinatorius Romoje

Techniškus kelionės reikalus tvarko

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.
2129 Knapp St.
Brooklyn N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

(naujai užsirašą gali skambinti „collect")

CLASSIFIED ADS

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. Marquette Parke 5 kambarių butas — apšild. ir šiltas vanduo. Tik suaugusiems, be gyvuliukų. Tel. 737-9675.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Paliikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4009 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5000

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4729 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 Ct., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaunamo ir valkuojame visų rūšių grindis.
BUENYS
Tel — RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2606 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

Conscientious Manager
Mature steakhouse restaurant manager wanted. Must be honest, hard worker. Willing to work for benefit of the company. Must have knowledge of food business.
Top salary for the right person.
Must be willing to relocate.
Contact: Mary Barzda, Western Sizzlin Steak House, 2900 East Harding, Pine Bluff, Arkansas 71601.

REAL ESTATE

MODERNIŠKAS 3-JŲ BUTŲ
Patogūs atskiri apšildymai. Geras investavimas Clearing apyl. 2 butai po 3 miegamus ir vienas 2-jų miegamų. Virtuvės su "dinettes".
3-JŲ MIEGAMŲ
Švarus 6 kamb. mūr. bungalo su nauju stogu. Naujas apšildymas gazu. Kilimai. Garažas. Plius daugiau. Apyl. 57-os ir Francisco.
Century 21—Cahill Bros.
4100 W. 63 Street
Tel. 585-6100

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvio dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Washtenaw.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

DR. Juozas Vaišnora, M.I.C.

1

Jurgio Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą

2

Šv. Sosto atstovo Ratti vizitas Lietuvoje ir Latvijoje

Leidinėlį išleido Tėvai Pranciškonai 1982.

Kaina su persiuntimu 5 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Lietuvos senovės paminklai

Marijus Blynas

Šį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vilniaus gynybinės sienos. Meniškiausios Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.

Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų. 264 psl. Išleido Kęstučio Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu $11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

A. A. DAIL. JONĄ PILIPAUSKĄ ATSISVEIKINANT

Visiškai netikėta žinia pasiekė Chicagą, kad lapkričio 24 d Tucson, Ariz., mirė dail. Jonas Pilipauskas-Phillips, ilgametis Chicagos gyventojas ir daugelio šio miesto lietuvių pažįstamas. Kaip sužinota, jis mirė savo amžiaus stiprume, dar kūrybingas, po sunkios ir ilgos ligos, apie kurią niekas Chicagoje nežinojo. Tai didelis nuostolis ne tik lietuviams ir lietuviškoms, ypač Lietuvos vyčių, organizacijoms, bet ir kūrybiniam pasauliui — dailės menui.

A. a. Jonas Pilipauskas gimė 1912 m. sausio 26 d. Hartforde, Conn., kur tuo metu gyveno jo tėvai. Tėvams grįžtant į Lietuvą, jis pusantrų metų buvo parvežtas Lietuvon, kur mokėsi ir brendo. Baigė ten pradžios mokyklą ir gimnaziją, pradėjo studijuoti ekonomiją. Bet 1931 m., Marianapoliui pasiūlius stipendiją, grįžo į Ameriką. Marianapolio kolegijoje studijavo ir kartu dėstė lietuvių kalbą ir geografiją studentams. 1932 m. suorganizavo Amerikos lietuvių studentų sąjungą, kuri pradėjo leisti savo žurnalą "Studentų Žodį". Tą žurnalą J. Pilipauskas ir redagavo iki 1939 m. Tos organizacijos ir žurnalo iniciatorius ir skatintojas buvo kun. dr. Jonas Navickas, tuo metu Marianapolio rektorius. Po kun. Navicko mirties 1941 m. mirė ir tas žurnalas.

Kaip Amerikos lietuvių studentų ir profesionalų organizacijos atstovas 1935 m. jis dalyvavo Pasaulio Lietuvių kongrese Kaune ir Ateitininkų federacijos kongrese Telšiuose. Abiejuose kongresuose pasireiškė kaip sąmoningas lietuvis, atstovavęs Amerikos lietuviams ir jų idėjoms.

Kaune, prieš išvykdamas į Ameriką, studijavo Teisių-Ekonomijos fakultete ekonomiją, bet Amerikoje perėjo į savo mėgiamą sritį — meną. Jis studijavo Rhode Island Meno mokykloje ir Chicagos universitete. Nuo 1942 m. pradėjo dirbti kaip pritaikomojo meno specialistas Brandeis įstaigoje Omahoje, Nebr., o nuo 1944 m. Chicagoje Sears, Roebuck and Co. tipografiniam menė, paskutiniu metu būdamas to skyriaus direktoriaus padėjėjas. Čia dirbo iki išėjimo į pensiją ir išsikėlimo į geresnį klimatą Tucson, Ariz.

Velionis niekada neatitrūko ir nuo lietuviško gyvenimo. Jis uoliai dalyvavo Lietuvos vyčių organizacijoje, Kolumbo vyčių lietuviškame padalinyje. Dirbo taip pat ir vietinėj Curie organizacijoj.

Lietuviškoje spaudoje jis dalyvavo nuo savo atvykimo į Ameriką. Pradžioje redagavo ir pats rašė "Studentų Žodyje" ir kituose laikraščiuose. 1939-42 m. buvo vienas "Draugo" redaktorių, palikęs giliai įmintus pėdsakus spaudos darbe. Ir tada jis ne tik rašydavo, bet ir savo meną panaudodavo iliustruodamas dienraštį. Ir dabar naudojamos paties "Draugo" ir skyrių antraštės yra jo pritaikomojo meno darbas. Taip pat jis iliustruodavo lietuviškas knygas arba piešdavo jų aplankus ir viršelius. Net sunku būtų suskaičiuoti visas knygas, kurios jo yra iliustruotos arba kurių viršeliai jo kūrybingos rankos yra papuošti. Be to, jis būdamas "Draugo" redaktorius, kurį laiką kartu redagavo ir Lietuvos vyčių žurnalą "Vytį", kuriame rašydavo lietuviškais klausimais, pritaikydamas juos Amerikoje gimusio jaunimo mąstysenai.

1942 m. sukūrė šeimą su Betty Juzelyte, su kuria išaugino tris dukteris. Didelėmis pastangomis iš okupuotos Lietuvos buvo atsikvietęs ir savo ten likusią motiną, kuri jau prieš kelerius metus mirė Tucson, gyvendama prie savo sūnaus ir marčios.

Nuliūdime liko žmona Betty, dukterys Bettyanne, Patricia Christian, Mariam Zelienė, penki anūkai, giminės ir draugai. Jo gailisi ne tik šeima, bet ir lietuviškoji visuomenė, "Draugo" vyresnieji skaitytojai ir meno žmonės. Palaidotas Tucson, Ariz., 1983 m. lapkričio 26 d.

P. S.

RENGINIAI CHICAGOJE

Sausio 8 d. — I. Motekaitienės dainavimo studijos rengiama popietė Jaunimo centro kavinėje.

Sausio 7 d. — „Grandies" ansamblio šokiai 7 val. vak. Jaunimo centre.

Sausio 14 d. — Rūtos Pakštaitės diplominis rečitalis De Paul universiteto koncertų salėje, 804 West Belden.

Sausio 15 d. — Mažosios Lietuvos minėjimas Šv. Antano parapijos salėje. Rengia Cicero jūrų šaulių kuopa „Klaipėda".

Sausio 21 d. — Lietuvos vyčių choro metinis banketas ir šokiai Vyčių salėje.

Sausio 22 d. — Antano Poskočimo paskaita apie lietuviškus koplytstulpius Balzeko liet. kult. muziejuje.

Sausio 24 d. — Koplytstulpių drožinėjimo pamoka (1) Balzeko liet. kult. muziejuje. Pamoką praves Antanas Poskočimas.

Sausio 27 d. — LB Marquette Parko apyl. vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Sausio 28 d. — Pedagoginio lit. instituto 25-erių m. sukakties paminėjimas Jaunimo centro didž. salėje.

Sausio 29 d. — 3 val. p.p. kun. V. Bagdanavičiaus 75 m. minėjimo akademija Jaunimo centre.

Sausio 31 d. — Koplytstulpių drožinėjimo pamoka (2) Balzeko liet. kult. muziejuje. Pamoką praves Antanas Poskočimas.

Vasario 4 d. — „Antro kaimo" 20 m. sukaktuvinio spektaklio premjera Jaunimo centro didž. salėje. Programoje dalyvauja ir šiandieniniai, ir veteranai antrakaimiečiai.

Vasario 5 d. — „Antro kaimo" spektaklis Jaunimo centro didž. salėje.

— Liet. Montessori mokyklos madų paroda Jaunimo centro maž. salėje.

— Lietuvos vyčių metinis banketas „Lietuvos atsiminimai" Martinique salėje.

Vasario 7 d. — Koplytstulpių drožinėjimo pamoka (3) Balzeko liet. kult. muziejuje. Pamoką praveda Antanas Poskočimas.

Vasario 12 d. — Vasario 16-osios minėjimas Marijos aukšt. mok. auditorijoje. Rengia Chicagos Lietuvių taryba.

—Vasario 16-osios minėjimas Šv. Antano parapijos salėje. Rengia Alto Cicero skyrius.

Vasario 14 d. — Koplytstulpių drožinėjimo pamoka (4) Balzeko liet. kult. muziejuje. Pamoką praveda Antanas Poskočimas.

Vasario 16 d. — Vasario 16 d. minėjimas Jaunimo centro kavinėje.

Vasario 19 d. — Vasario 16-osios minėjimas Jaunimo centro didž. salėje. Rengia JAV LB Vid. Vak. apygardos valdyba.

Vasario 25 d. — Tautinių šokių ansamblio „Spindulys" vakaras Jaunimo centre.

Vasario 28 d. — Taut. šokių ansamblio „Spindulio"

Kovo 4 d. — Kaziuko mugė Jaunimo centre. Rengia Chicagos skautai ir skautės.

Kovo 18 d. — „Laiškų lietuviams" koncertas — pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

Kovo 25 d. — „Margučio" koncertas Jaunimo centro didž. salėje.

— Jaunųjų skautų skautorama Jaunimo centro maž. salėje.

Kovo 31 d. — K. Donelaičio mokyklos vakaras Jaunimo centre.

Balandžio 7 d. — Clevelando vyrų okteto koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Rengia LSS seserija.

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.
EDVARDAS V. TARAS

Šių metų sausio 5 d. sueina ketveri metai, kai mūsų mylimas vienintelis sūnus ir anūkas Viešpaties pašauktas iškeliavo į amžinybę.

Metinės šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos sausio 5 d. 7 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje ir kitur.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Edį savo maldose.

Prabėgo ketveri metai, bet liūdesys ir ilgesys lieka mūsų širdyse amžinai.

Tėvai, močiutė ir giminės.

A. † A. ANTANUI GULBINSKUI

mirus, liūdinčią žmoną Ilmarą, dukteris Mildą ir Nijolę su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VANDA IR GEDIMINAS BALUKAI

Mielam kolegai

A. † A.
Vet. Dr. ALGIMANTUI KURGONUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmoną FLORENTINĄ ir sūnų KĘSTUTĮ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

STASYS JANKAUSKAS
VLADAS BLOŽĖ
VYTAUTAS MAURUTIS

Brangiai draugei

A. † A.
Irenai Žemaitytei Jurgilienei užgesus,

dukroms REGINAI KVIKLIENEI ir VIDAI PIKŠRIENEI, broliui arch. ALGIUI ŽEMAIČIUI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą drauge liūdėdami.

ALDONA RIMIENĖ
RASA IR ALGIS

Mūsų brangiai draugei

A. † A.
IRENAI JURGILIENEI

palikus mus visus didžiame skausme, reiškiame užuojautą dukroms REGINAI ir VIDAI, žentams ROMUI KVIKLIUI ir PETRUI PIKŠRIUI, broliui ALGIUI ŽEMAIČIUI, brolienei GIEDRAI ir jų dukrai RIMAI bei kitiems ARTIMIESIEMS.

DANUTĖ, VIKTORAS, ŽIVILĖ, VILIJA IR DALIA BILAIŠIAI

A. † A.
BRONIUI TAMULIONIUI

Lietuvoje mirus, broliui STASIUI ir MILDAI TAMULIONIAMS ir kitiems GIMINĖMS reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ALDONA IR VIKTORAS NAUDŽIAI
SU DUKROMIS

A. † A. ALFONSUI GIRSKIUI

po sunkios ligos mirus, žmonai BERNADETAI, broliui JONUI ir seseriai ZOSEI ŽYGAITIENEI su ŠEIMOMIS reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

SIMO IR KLEMO MARTINKŲ
ŠEIMOS

A. † A. JUOZUI AUŠTRUI mirus,

žmoną ADELĘ, dukrą IRENĄ ir žentą ALGIRDĄ, sūnus EDVARDĄ, ALEKSĄ ir PAULIŲ su ŠEIMOMIS nuoširdžiai užjaučiame.

ELENA BANIENĖ
BIRUTĖ IR STASYS ŽIDONIAI

Buv. mūsų Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos pirmininkui

A. † A. BRONIUI PALIULIUI mirus,

žmoną MARIJĄ, dukrą BIRUTĘ su ŠEIMA, GIMINES ir ARTIMUOSIUS giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

DRAUGIJOS VALDYBA IR NARIAI

A. † A. BRONIUI MATULAIČIUI
mirus,

liūdinčią dr. JONO REINIO ŠEIMĄ, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir maldoje jungiamės.

P. GARŠVA — *MUSONIAI ir*
A. JUOZEVIČIENĖ — *ŠAULIAI*
MAKŠTUČIAI

Amžinybėn iškeliavus

†

A. A.

VYTAUTUI ALKUI-ALKEVIČIUI,

jo žmonai Elenai, sūnui Arvydui ir dukrai Dianai reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

KUN. PRANAS KURA
ONA IR PETRAS BLEKIAI
VALAVIČIŲ ŠEIMA
PETRONĖLĖ SKRIPKAUSKIENĖ
ALBINAS BANYS
SEIBUČIŲ ŠEIMA

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
Laidotuvių Koplyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly
see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES
FSLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

APLINK MUS

× **Gintės Damušytės**, Liet. Kat. Religinės šalpos ir Informacijos centro pareigūnės, straipsnis apie kun. Sigito Tamkevičiaus nuteisimą ok. Lietuvoje atspausdintas "The New Eagle" laikraštyje pereitų metų gruodžio 9 d. laidoje. Laikraštis išeina New Yorke. Straipsnyje išsamiai supažindinami amerikiečiai skaitytojai su Liet. Katalikų Kronika ir komunistiniu teismu.

× **Korp! Giedra** visuomeninės ir kultūrininkės giedrininkės kviečiamos į susirinkimą sausio 15 dieną 11:30 val. ryto A. Rūgytės bute, 6547 So. Washtenaw Ave.

× **Antras Kaimas** savo 20 metų gyvavimo sukaktį švenčia Jaunimo centre š. m. vasario 4 ir 5 dienomis. Specialioje programoje dalyvauja veteranai antrakaimiečiai, suskridę ir suvažiavę iš įvairiausių pasaulio kraštų: Romas Ankaitis (San Francisco, Cal.), Ramunė Vitkienė, Elvyra Kavaliūnaitė-Shanon, Nijolė Sparkytė (Los Angeles, Cal.), Genutis Procuta (Ottawa, Ont., Kanada), Vaigalė Kavaliūnaitė-Duers (Evanston, Ill.) Marytė Mažeikaitė-Utz (Evergreen Park, Ill.), Juozas Aleksiūnas, Romas Stakauskas, Jonas Žukauskas (Chicago, Ill.), ir dar daug užsieninių ir vietinių, pasyvių bei aktyvių šio vieneto narių. Jie ir kviečia visus humoro mėgėjus tą savaitgalį svarbias sukaktuves atšvęsti kartu.

× **Apie lietuvaitės Ann Jillian** koncertus Beirute straipsnį išspausdino "Sun-Times" gruodžio 4 d. numery. Jos dainų klausėsi daugiau kaip 15,000 karių.

× **LB Socialinių reikalų tarybos** skyrius pradeda vyresnio amžiaus asmenų aptarnavimo darbą naujose patalpose, 2636 W. 71 St., šalia "Neringos" restorano. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet galima kreiptis Medicare, Circuit Breaker, vandens mokesčių papiginimo vienbučio namo savininkams, namo mokesčių nuolaidos, Public Aid, pilietybės dokumentų, sveikatos draudimo ir visais kitais reikalais. Antradieniais nuo 4 iki 6 val. popiet matuojamas kraujospūdis ir tikrinama gliukozės koncentracija. Kiekvieną antrą ir ketvirtą mėnesio ketvirtadienį nuo 10 val. iki 11:30 val. ryto dr. Edmundas Vižinas atliks bendrą sveikatos patikrinimą.

× **Sausio 8 d., 1 val. popiet** Tėviškės parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy St., Lietuviai Muzikai instrumentalistai (jų koncertmeisteris Povilas Matiukas, reikalų vedėjas Balys Pakštas) ir Jakūbėno Vokalinis Ansamblis stato Povilo Mieliulio oratoriją "2000 Metų". Solistai: Aldona Buntinaitė, Eglė Rūkštelytė, Albertas Paulikaitis ir Viktoras Mieliulis, Jr. Diriguoja pats autorius. (pr.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

ARAS
[illegible] visų rūšių
STOGUS
[illegible]
ALVYDAS KIELA
737 1717

× **Per sveiką gyvenimą** į drūtą sveikatą — 623 Alvudo radijo paskaita šį sekmadienį, 9:15 val. ryte. Sofijos Barkus radijo šeimos valandos metu.

× **Lietuvos Vyčių 36-toji kuopa** džiaugiasi naujais nariais: Walter ir Fannie Zelis, Frank ir Helen Jurgaitis, Algimantas ir Anna Puodžius, Catharine Juris, Martha Gydas, Felestine Candela, Aušra Kielaitė, ses. M. Emma, George Rudmin, Laima Vadeišaitė, Stephen Rusinskas, Helen Janas, Walter Feiferis ir Ramona Rapšytė.

× **Lietuvos kariuomenės nauda** — maj. Jono Tapulionio pranešimas, sveikatos reikalai ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Marijos Bosienės gamintas kugelis laukia visų atsilankiusiųjų.

× **Filatelistų draugijos "Lietuvos"** biuletenis pereitų metų trečias numeris išėjo iš spaudos. Jis skirtas paminėti Dariaus ir Girėno žygio per Atlantą 50 metų sukakčiai. Numerį spaudai paruošė J. Adomėnas ir A. Beleška. Priedui yra atsiųstas Frank Passic parašytas angliškas atspaudas apie Petro Rimšos medalius, kurie yra pasižymėję savo menu ir numizmatine verte.

× **Loretto ligoninėje** buvo trijų valandų kursas supažindinti su vadinama "venipuncture" technika. Tos technikos specialistė Doris Millan parodė slaugėms, techniškiems pareigūnams to metodo gydymui naudojimą.

× **Patikslinimas.** Alfonso Nako reportaže "Savaitė rudenėjančiam Washingtone" "Draugo" 1983. XII. 23 d. laidoj atsirado būtinai taisytina klaida. Išspausdinta: "Seniai buvau matęs kolegą ir bendradarbį Alfonsą Petrutį (...)" Turi būti: "Seniai buvau matęs buvusį kolegą ir bendramintį Alfonsą Petrutį (...)".

× **Joseph Sajonas,** anksčiau gyvenęs Worchester, Mass., šiomis dienomis persikėlė nuolatiniam apsigyvenimui į Lake Worth, Floridą. Jis atsiuntė "Draugo" pratęsimo prenumeratos mokestį, pridėjo 20 dol. dienraščio paramai, palinkėjo visiems "Draugo" darbuotojams linksmų šventų Kalėdų ir darbščių bei sveikų Naujų 1984 metų. J. Sajoną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką ir linkėjimus tariame nuoširdų ačiū.

× **Inž. Mečys ir Elena Krasauskai,** visuomenininkai, So. Pasadena, Fla., pratęsė "Draugo" prenumeratą už 1984 metus su 25 dol. auka dienraščio stiprinimui. Inž. M. ir E. Krasauskus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už auką labai dėkojame.

× **Jonas Valys,** gyv. Hebron, Conn., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, 50 dol. už prenumeratą ir 20 dol. dienraščiui. J. Valį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų ačiū.

× **Helen Jakubaitis,** gyv. Oak Lawn, Ill., kartu su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 20 dol. auką. Eleną Jakubaitienę skelbiame garbės prenumeratore, o už paramą labai dėkojame.

× **Kun. dail. J. Domeika,** mūsų garbės prenumeratorius, Tucson, Ariz., pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė 20 dol. auką su tokiu laiškučiu: "...siunčiu savo prenumeratos mokestį su magaryčiomis. Reiškia, nesu nei skrudžas, nei skersakupris, kaip mano zanavykai sakydavo. Taip anksti išėjusiam į pensiją, man pinigėliai iš debesų nelyja..." Kun. J. Domeiką ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už dosnią auką ir laiškutį labai dėkojame.

Lietuviai šauliai, laimėję šaudymo pirmenybes. Iš kairės: Ed. Vengianskas (kalba), B. Petrauskas, K. Milkovaitis — Šaulių sąjungos vadas, plk. K. Dabulevičius, A. Martinkus, A. Aleksandravičius ir Caroline Pelton.

Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

OPERA SUTIKO NAUJUS METUS

Operos Naujųjų metų pokylyje Jaunimo centre dalyvavo pilnutėlė salė operos mecenatų, choristų, solistų ir svečių. Salės durys buvo atidarytos tik pusę devynių ir, orkestrui grojant "Aidos" maršą, visi svečiai įžengė į salę ir užėmė savo vietas. Vakarą pradėjo op. vicepirm. Jurgis Vidžiūnas trumpu pasveikinimo žodžiu. Vaišių stalą prasminga malda palaimino kun. Jonas Borevičius, SJ.

Vakarienės metu, kurią paruošė Aniceta Stropienė, operų ištraukas grojo L. Bichnevičiaus vedamas orkestras. Vykstant šokiams, buvo priartėta prie 1984 metų angos.

Operos pirm. Vyt. Radžius, baigiant metus, išreiškė gilų dėkingumą visiems mecenatams, gyvenantiems visose JAV ir Kanadoje, meno vadovams, solistams, choristams ir jų šeimoms, spaudai ir radijo vedėjams, Jaunimo centrui, visiems talkininkams ir geradariams už paramą mūsų Operai ir palinkėjo turtingų, sveikų ir laimingų metų. Visi, dalyvavę šioje puotoje, peržengė į 1984 metus giedočami Lietuvos himną.

Vėliau, aidint "Traviatos" muzikai, vyko pasisveikinimai ir skambant sol. Algirdo Brazio dainoms su orkestru, tęsėsi jau šiais metais vykstąs pokylis, speciališai labai gražiai papuoštoje salėje.

Šiam pokyliui vadovavo Jurgis Vidžiūnas, o jam padėjo Eglė Rūkštelytė-Sundstrom, Rūta Graužinienė, Vida Momkutė, Vaclovas Momkus, Antanas Krutulis, Algis Putrius, Leonas Putrius ir Tomas Miglinas.

Lietuvių Opera šiuo metu kiekvieną penktadienį jau repetuoja Fausto operą ir roušiasi jos spektakliams, kurie bus tuoj po Velykų šį pavasarį.

V. R.

RŪTOS RATELIS

Marijos aukštesniosios mokyklos Rūtos ratelis baigė 1983 metų veiklą ir ryžtingai žengia į darbingus 1984 metus. Rateliui priklauso 42 mergaitės, kelių kartų lietuvaitės. 1983-84 mokslo metų ratelio valdybą sudaro: Renata Variakojytė — pirmininkė, Laura Putriūtė — vicepirmininkė, Vilija Vieraitytė — sekretorė, Lina Didžbalytė — iždininkė, ir Jūra Liutkutė — renginių vadovė. Ratelio globėja yra mokytoja Martinaitis.

Rūtos Ratelis pradėjo veikti Marijos gimnazijos įsteigimo pradžioje. Ratelio tikslas buvo ir yra sujungti visas lietuvių kilmės mergaites į vienetą ir išlaikyti, puoselėti lietuvišką dvasią mokykloje.

Pradžioj mokslo metų į ratelį buvo naujai įvesdintos 14 pirmokių. Spalio mėnesį ratelio "float" laimėjo trečią vietą mokyklos konkurse. "Float" suprojektavo ir pastatė vicepirm. Laura Putriūtė. Lapkričio mėnesį Ratelis aplankė Viliaus Variakojo lietuvišką muziejų. Jame buvo išstatyti įvairūs senoviški medžio, kaulo ir gintaro papuošalai, lietuviško sodžiaus modeliai ir daugybė tautodailės medžio, metalo dirbinių. Mergaitėms įdomiausia buvo, kad visi muziejaus eksponatai buvo padaryti pačio V. Variakojo. Gruodžio mėnesį ratelis suruošė kalėdinį pobūvį, kuriame mergaitės vaišinosi Kalėdų tradicinėmis vaišėmis ir buvo pravestas Kūčių papročių konkursas.

1984 m. ratelis planuoja žiemos iškylą, Vasario 16 minėjimą ir lietuviškų kepsnių išpardavimą mokykloje, iždui padidint.

Susirinkimuose po pa[illegible]ų Rūtos ratelio narės, bendraudamos su kitomis lietuvaitėmis, randa džiaugsmo ir atgaivos.

Renata Variakojytė

PASKUTINYSIS VI-JO TEATRO FESTIVALIO KOMITETO POSĖDIS

Tarpušvenčio metu komiteto pirm. Anatolijus Kairys sukvietė šio festivalio rengimo komiteto narius paskutiniam posėdžiui, kuris vyko Birutės Jasaitienės bute. Be pirm. A. Kairio, čia atvyko dar ir kiti k-to nariai: ižd. Juozas Šlajus, žymenų vakaro vadovė Matilda Marcinkienė, sekr. Apolinaras Bagdonas ir vicepirm. Birutė Jasaitienė — šeimininkė. Trūko tik ekonomo Antano Valavičiaus. Šio posėdžio tikslas — priimti festivalio apyskaitas. Bet prieš tai vaišinga šeimininkė pateikė šventiškas vaišes Kalėdų šventėms užbaigti. Valgių gausumas ir įvairumas buvo stebinantis.

Po jaukių užkandžių prasidėjo posėdis, kuriam vadovavo pirm. A. Kairys. Jis pareiškė, kad nors darbo buvo iki kaklo, festivalį reikia laikyti pasisekusiu, nes per visus vaidinimus Jaunimo centro salė buvo pilna.

Ižd. J. Šlajus pasidžiaugė, kad bilietų pardavimas buvo sklandus ir už juos gautų pinigų užteko gana stambioms išlaidoms apmokėti. Baras taipgi davė kiek pelno ir žymenų vakaras taip pat apsimokėjo, nes šeimininkė O. Norvilienė paruošė gausią vakarienę už neaukštą kainą.

Pagal iždininko pranešimą pajamų būta daugiau negu 13,000 dol., išlaidų daugiau kaip 12,000 dol. Pelno lieka 700 dol. su mažu perviršiu.

Pirm. A. Kairys džiaugėsi, kad visi k-to nariai uoliai darbavosi, užtat festivalis praėjo gana sklandžiai. Jis nuoširdžiai visiems padėkojo už nuoširdų bendradarbiavimą ir apsiimtų pareigų gerą atlikimą. Ypatingai daug pasidarbavo abi komiteto narės B. Jasaitienė ir M. Marcinkienė, priimant atvykstančius iš kitų miestų artistus ir suruošiant kavinėje jiems kuklias vaišes.

Patys teatrų kolektyvai pasirodė gerai, įdėta daug darbo valandų ir net išlaidų, užtat ir rezultatai buvo puikūs. Visi keturi teatrai pasirodė gana aukšto lygio, ir Chicagos publika buvo patenkinta.

Baigiant posėdį, pirm. padalijo komiteto nariams festivalio nuotraukas, ir taip VI-sis Teatro festivalis liko jau praeityje.

A. P. B.

× **Petras Juška,** Ho Ho Kus, N. J., vertindamas lietuviško žodžio reikšmę išeivijoje, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. dienraščio palaikymui. P. Jušką skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai ačiū.

× **Inž. Romas ir Beniutė Kronai,** Clarendon Hills, Ill., visuomenininkai, PL administratoriai, pratęsdami "Draugo" prenumeratą vėl atsiuntė 25 dol. auką Inž. R. ir B. Kronai yra mūsų garbės prenumeratoriai, todėl ir toliau lieka mūsų artimi bendradarbiai, rėmėjai. Nuoširdžiai ačiū už auką.

× **Aldona Andriušienė,** Dorchester, Mass., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, pratęsė "Draugo" prenumeratą ir dar pridėjo 20 dol. savos spaudos paramai. A. Andriušienę skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

× **Prof. Jack J. Stukas,** Watchung, N. J., visuomenininkas, mūsų garbės prenumeratorius, vėl atsiuntė 20 dolerių dienraščio stiprinimui ir kartu pratęsė prenumeratą. Prof. Jack Stuką ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už vertinimą lietuviško žodžio nuoširdus ačiū.

× **Janina Janulevičienė,** Petras Burkauskas, Alga Valentinienė, Chicago, Ill., A. Ruzgas, St. Petersburg Beach, Fla., Jonas Kasparaitis, Racine, Wisc., Alfonsas Biveinis, Cambridge-Preston, Kanada, įvairiomis progomis prie prenumeratos pridėjo ir po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

Rūtos Ratelio valdyba. Iš kairės: Vilija Vieraitytė, Lina Didžbalytė, globėja B. Martinaitytė, Laura Putriūtė, Renata Variakojytė ir Jūra Liutkutė.

CHICAGOS ŽINIOS

ŠOFERIŲ LEIDIMAI

Nauju potvarkiu automobilio vairuotojo leidimas Illinois valstijoje bus išduodamas ketveriems metams. Iki šiol buvo duodama trejiems metams. Dabar reikės mokėti 10 dol., vieton anksčiau nustatytų 8 dol. Vairuotojai vyresni kaip 60 m., jeigu nebuvo sugauti laužę važiavimo taisyklių, neturės laikyti egzaminų raštu.

LAIVŲ PARODA

Apie 540 laivų ir apie 400 kitų liuoslaikio įtaisų sausio 4-8 dienomis bus išstatyta McCormick parodų rūmuose, Chicagoje.

NAUJUOS METUOS EŽERE

Naujų Metų dieną grupė Fathom klubo narių, tęsdami savo pustuzinio metų tradiciją, apsirengę guminiais "scuba" narų kostiumais su deguonio tankais nėrė į Michigano ežerą prie Navy Pier. Nardė apie 15 žmonių vandeny, kurio temperatūra buvo 24 laipsniai. Dauguma po vandeniu buvo trumpai. Pirma reikėjo prakirsti apie pėdos storumo ledą.

130 MIL. NAMŲ PIRKĖJAMS

Illinois valstija užtraukė 130 mil. dol. paskolą ir tie pinigai bus panaudoti namų pirkėjų paskoloms 10.7%. Galės gauti paskolas 2.500 pirkėjų. Kadangi jų atsiranda daug, tai loterijos būdu sausio 4 d. išspręs, kas bus tie laimingieji.

AUTOMOBILIŲ NUMERIAI

Nuo sausio 1 d. Illinois valstijoje plokštelės su automobiliu numeriais ar lipinukai, atnaujinami kasmet, kainuos 48 dol. vieton iki šiol mokėtų 30 dol., o mažiems automobiliams — 30 dol., vieton ligi šiol buvusių 18 dol.

DRĖGNI METAI, ŠALTAS GRUODIS

Chicagoje 1983 metai buvo drėgniausi iš visų praėjusių. Sniego ir lietaus iškrito 49.35 inčio — daugiau kaip keturios pėdos. Gruodis buvo ypatingai šaltas — net 12 dienų temperatūra buvo žemiau nulio. Gruodžio temperatūros vidurkis — žemiausias: tik 14.3 laipsnio.

LAIMĖJO 2,7 MIL. DOL.

Aukštesnės mokyklos muzikos mokytojas James A. Todd, 58 m., gyvenąs Chicagos pietuose, Illinois loterijoje laimėjo 2.678 mil. dol. Per 20 metų jam bus mokama po 133,935 dol. Jis planuoja nukeliauti į New Yorką, kur jis buvo džazo orkestre pianistu, paskui padės sūnui įsigyti savo verslą. Jo žmona Sandra, 47 m., dirba Hyde Parko ligoninėje. Abudu milijonieriai sakosi nekeis savo ligšiolinio gyvenimo būdo.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Prel. Jonas Kučingis,** Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, Kalėdų proga priminė savo parapiečiams, kad šiais metais yra Šv. Kazimiero sukaktuviniai metai. Priminė taip pat, kad Kalėdų bernelių Mišiose dalyvavo daug žmonių, giedojo komp. B. Budriūno vadovaujamas choras, pakeldamas kalėdines nuotaikas. Padėkojo, kad Kalėdų proga parapijai suaukota apie 21 tūkstantis dol., kas rodo parapiečių rūpestį savo parapija.

— **A. a. Eugenija Venckuvienė,** sulaukusi 90 metų amžiaus, mirė Santa Monica, Calif., pereitų metų gruodžio 17 d. Jos vyras buvo likęs ok. Lietuvoje ir ten prieš kelerius metus miręs. Liko nuliūdime sūnus dr. Jurgis su žmona Aldona Venckai. Amerikoje ji išgyveno 35 metus, o paskutinius 25 metus Santa Monicoje. Paskutiniu metu ją globojo sūnus ir marti.

— **Paulius V. Kontrimas,** "Draugo" romano mecenatų sūnus, sausio 7 d. Santa Barbaros mieste susituokė su Susan Lyn Shea. Sutuoktuvės vyko Šv. Roko bažnyčioje S. Barbara, Calif.

— **Algimanto ir Audronės Alminaitės Žemaitaičių** sūnus buvo pakrikštytas Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje Los Angeles, Calif., Sauliaus Lina Juozo vardais. Krikšto apeigas atliko prel. Vincas Bartuška, krikšto tėvais esant Albinui Markevičiui ir Aldonai Žemaitaitienei. Tėveliai jau augina dvi dukreles.

— **Lietuvių fondo balius** Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, Calif., bus sausio 21 d. Meninę programą atliks sol. M. Vaivadaitė ir V. Dūda, akompanuos muz. O. Metrikienė. Taip pat bus šokiai, grojant geram orkestrui.

VLADAS VAILIONIS
"LIKIMO AUDROSE"
Romane aprašoma Dzūkijos partizanų veikla. Knyga 344 pusl., kietais viršeliais. Įtraukta į U.S. Kongreso biblioteką. Kaina $7.00.
Užsakymus siųsti "Draugo" adresu. Illinois valstijos gyventojai prideda 5% mokesčių.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.